

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo ocelotno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—
V upravi prejemam mesečno K 1-70

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izveniški nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštna hran. račun št. 24.797. Ogrske poštno
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Edino prava pol.

Kakor je iz časopisja že znano, so se pogajanja med ogrskim ministrskim predsednikom in Justhom saj začasno razbila. Šlo je pri tem za veliko stvar: da se na Ogrskem uvede demokratična volivna reforma, za to pa vladi ali pravzaprav monarhiji dovoli brambna postava, ki naj armada spravi na modernim razmeram in zahtevam odgovarjajočo stopnjo. Lukacs je imel nalogo, da to v sporazumu z opozicijo izvede in v širši politični javnosti ni bilo skoraj nobenega dvoma o tem, da hoče ogrski premier takò brambno reformo kakor demokratizacijo parlamentarizma na Ogrskem. Pogajanja z Justhom pa so pokazala, da so imeli prav tisti, ki so že izpočetka izražali bojazen, da se hoče ogrska vlada vprašanju volivne reforme izogniti in jo zavleči, kakor sta jo zavlačevala Weckerle in Khuen. Lukacs je namreč Justhu predložil zaporedoma dva volivno-reformna načrta, ki sta obadva enako za nič. Načrtov za razširjenje volivne pravice imamo zdaj na Ogrskem štiri, kolikor je javnosti znano: prvotni Kristoffyjev, ki sicer varje takozvano nadmoč ogrskega naroda nad drugimi nekako v razmerju 60:40, a je izmed vseh najboljši, potem Andrassyjev, ki je veliko neugodnejši, naposled pa dva Lukacseva, od katerih je zadnji izmed vseh najslabši. Ta načrt daje nekako 20 odstotkom vseh državljanov volivno pravico, volivne upravičence pa loči kar v 5 kategorij in sicer po davčnem, inteligenčnem in povrh še po starostnem cenzusu. Najbolj pa je prikrajšan tisti, ki rabi največ političnih pravic in moči, mali kmet in delavec.

Justh že s tega stališča takega načrta ni mogel sprejeti. Lukacseva volivna reforma pa je tem manj sprejemljiva, ker noče Lukacs dati zadostne garancije, da jo res izvede in zlasti noče, da bi se med volivno in brambno preosnovo napravil junktim. Justh pa stoji popolnoma pravilno na stališču, da sta volivna in brambna reforma enako važni in je zato Lukacseve propozicije odklonil.

Stališče Justhove stranke je ostalo v celem boju za preosnovo volivne pravice dosledno. Justh se je izkazal vseskozi za moža. Dasi stoji Justh na podlagi načel iz leta 1848., se ni dal za-

plesti v takozvano državnopravno gravaminalno politiko vladne stranke in se celò ni vmešaval v znano gonjo zoper vojnega ministra Auffenberga. Njegov cilj je volivna reforma v demokratičnem zmislu in ta cilj zasleduje s tem večjo energijo, čimbolj se zaveda, da ima v tem oziru za seboj mogočno zaslonbo v merodajnih, če ne najvišjih, pa gotovo zelo visokih krogih v monarhiji. Nasprotno pa vemo, da ogrska vladna stranka ne stremi za ničemer drugim kakor za tem, da dosedanje stanje vzdrži, da demokratizacijo Ogrske prepreči in ohrani na vladi oligarhijo. Ogrska oligarhija ima bitni interes na tem, da vzdržuje dualizem in da se ne odstranijo državnopravni konflikti, ki iz tega sledijo, ker od teh konfliktov živi.

Zato ni verjetno, da bi se dal med stališčem ogrske vlade in opozicije kompromis napraviti. Najverjetnejše je, da se bo boj nadaljeval, končati pa se mora in sicer kmalu, ker je vanj jako spretno zapletena usoda brambne reforme, ki jo označujejo merodajni krogi za nujno in neodložljivo. Definitivne brambne reforme ne bo mogoče skleniti, zoper provizorično rešitev na podlagi povišanja rekrutnega kontingenta pa govori dejstvo, da bi v tem slučaju ne stopila v veljavo olajšava dveletne službene dobe, ki jo morajo ljudski zastopniki brezpogojno zahtevati. Vojna uprava s svoje strani je pa proti temu, da bi ostal rekrutni kontingent pri dosedanji višini in ima prav, ker je prezenčno stanje naše armade tako slabo, da se ne da več vzdržati. Kaj tedaj? Lukacs je sklenil, da vso stvar do jeseni odloži. Toda do jeseni se položaj ne bo nič izboljšal. Najbržeje bo treba ogrski parlament razpustiti, s čimer bi bilo, mimogrede rečeno, tudi hrvaško vprašanje saj v toliko rešeno, da bi Cuvaj moral iti. Kajti če se ogrski parlament razpusti, izgube mandati hrvaških poslancev v ogrskem parlamentu in delegaciji svojo veljavo tudi s stališča znane interpretacije tozadevnih določb nagodbe s strani ogrskih politikov. Zato je treba, da se skliče na Hrvaškem sabor, zakar je treba novih volitev. Ker pa je absolutno izključeno, da bi Hrvati izvolili mažaronsko večino, postane Cuvaj eo ipso nemogoč.

Na vsak način je Justhova politika prava. Zeleti je le, da Justh ne omaga in da vztraja dosledno na svojem stališču.

Državni zbor.

Dunaj, 16. maja.
Za izseljence.

Ze mnogo let se posamezniki, društva in poslanci bavijo z vprašanjem, kako bi bilo mogoče varovati izseljence pred odhodom iz domovine, med vožnjo, ob prihodu v tuje dežele in tudi na tujem. Izseljevanje se more pač omejiti, a ne prepovedati. In kdor že hoče ali mora v tujini iskati dela in kruha, more tudi zahtevati kot državljani in človek, da ga stara domovina varuje pred raznimi izkoriščevalci. Tuje države, parobrodna društva in agentje se ne čutijo poklicane, da bi varovali koristni izseljencev. In tako se dogaja, da marsikateri revež v tujini oskubijo do golega. Če izseljenec v tujini išče dela ali se ponesreči, se navadno živ krst ne zmeni zanj. Društvo sv. Rafaela in enaka druga društva store, kar morejo, toda brez gmotnih sredstev tudi ta dobrodelna društva ne morejo vsreztati vsem potrebam in zahtevam izseljencev.

V avstrijski zbornici so zadnja leta razni poslanci — imenujemo samo Biankinija, Kreka in Žitnika — pozivljali vlado, naj izdela in predloži načrt zakona o varstvu izseljencev. Zadnji predlog Krekov je narodnogospodarski odsek sprejel soglasno. Vlada pa še vedno »proučuje« to vprašanje, katero pa je že davno zrelo za rešitev. V sedanjem zasedanju je grof Baworowski sprožil misel, naj bi država nastavila posebne strokovnjake za izseljenje. Ti strokovni poročevalci naj bi bili prideljeni konzulatom, pa tudi nameščeni v krajih, koder biva več naših izseljencev. Včeraj je zbornica pričela razpravo o predlogih, ki se glase:

1. Vladi se naroča, da čimpreje nastavi strokovne poročevalce za izseljenje v ameriških Severnih in Južnih državah, pa tudi v evropskih, koder je več avstrijskih delavcev.
 2. Ti poročevalci morajo biti popolnoma zmožni jezika izseljencev.
 3. Vladi se naroča, da v najkrajšem času predloži zbornici načrt zakona o varstvu izseljencev.
- Prvi je včeraj govoril slovenski poslanec Jaklič, ki je stvarno opisal razne nevarnosti za izseljence in brezbržnost avstrijske vlade za svoje državljanje na tujem. Govor objavimo jutri. Grof Baworowski in rusinski

soc. demokrat Wityk sta opisovala razmere galiških izseljencev, Delugan je vladi priporočal koristi italijanskih izseljencev s Tirolskega.

Dalmatinski poslanec Biankini je govoril tri ure. Dve uri je stvarno slikal žalostno usodo dalmatinskih izseljencev, ki so razkropljeni v četah od Avstralije do Alaske. Prečital je daljše odlomke iz knjige, ki opisuje razmere izseljencev v Ameriki. Rotil in pestil je vlado, da se je kar kadilo po zbornici. Njegov gromoviti glas je privabil več poslancev, ki so obkrožili govornika ter delali njemu in sebi zabavo. Poslušat ga je prišel tudi predsednik dr. Sylvester. Govornik si je večkrat pogladil grlo z mlekom in prekinil govor. Podpredsednik Pogačnik je po daljšem odmoru hotel podeliti besedo drugemu govorniku. Tedaj pa zagrmí Biankini: Gospod podpredsednik, to je bil le govorniški odmor. Sicer pa me poslušaj tudi gospod predsednik in ta sliši, kaj govorim. (Vse se krohota in govornik tudi.)

Ko je pa govornik začel govoriti o izjemnem stanju v banovini, tedaj je bil v ekstazi. Nabral je bil za svoj obstrukcijski govor vse plodove in sadove na svojem vrtu in na tujih gredah ter povil v debele snope, ki jih je metal na glavo in pod noge avstrijski vladi in mažarskim diktatorjem. Toliko treska in bliska že kmalu nismo čuli v avstrijski zbornici iz enega samega grla.

Vse lepo. Prav nič ne dvomimo, da besede govorniku niso prihajale od srca. Toda za vsako tako nevihto zasije zopet čisto solnce in Dalmacija je mirna. Mirna, ker še vedno more te »zaklete sovražnike mažarske oligarhije« Košut dobiti za drugo, tretjo in deseto reško resolucijo in znabiti v svoj levnjak. In to je stara tragična krivda večine hrvaških prvakov in junakov, ki že nad 40 let »in camnera charitatise« poljubujejo šibo, ki jim križa sklonjene hrbte. To je tudi vzrok, da se resnost takih govorniških vzletov ne ocenjuje tako, kakor bi sicer zaslužili. Vem, da me bodo zaradi te moje odkrite besede zopet pripeli na razen, kakor pred leti zaradi reške resolucije. Pa kot iskrenega prijatelja hrvaškega naroda me to le veseli, ker upam, da se le na ta način zbistrijo pojmi realne politike, zginejo predsodki in osebnosti, ki večkrat igrajo vlogo v tem boju in ovirajo mogoče uspehe. Sapienti pauca!

LISTEK.

H. Sienkiewicz:
V peščenih puščavi.
Prevedel dr. Leopold Lénard.
(Dalje.)

Razveseljeni deček je skočil sedaj na breg soteske, kjer je že zadel na Nelko v Meo in Kalijem. King se je nekoliko prestrašil, ter se je umaknil na kraj soteske, kjer je stal z dvignjenim trobecem in gledal proti strani, od katere se je razlegel tako nenavaden grom. Toda ko ga je Nelka pričela klicati, je nehal migati z ušesi, ko je pa skozi odprt prehod prišla k njemu, se je popolnoma pomiril. Bolj od Kinga so se prestrašili konji, dva izmed njih sta zbežala v džunglo, da ju je našel Kali šele nekoliko pred zahodom solnca.

Še istega dne je pripeljala Nelka kinga »na svet«. Velikan je stopical za njo poslušen, kot majhen deček, potem se je skopal v reki in začel skrbeti za svojo večerjo, namreč na ta način, da je oprl glavo ob veliko sikomoro, jo domil kot trhel trs, potem pa skrbno objedel listje in sadje.

Proti večeru se je pa vrnil k drevesu. vtaknil je svoj sežnje dolgi nos sko-

zi odprtino in iskal Nelko tako vneto in nadležno, da ga je moral slednjič Stanko dobro kreniti po trobecu.

Najbolj se je pa veselil uspeha tega dne Kali, kajti odslej mu ni bilo treba več skrbeti za hrano velikanski živali, kar nikakor ni bila lahka reč. Stanko in Nelka sta slišala, kako je, ko je delal ogenj za večerjo, pel novo radostno himno, zloženo v sledečih besedah:

»Veliki gospod ubijati ljudi in leve! Yah, yah! Veliki gospod drobiti skale, yah, yah! Slon lomiti drevje, a Kali pastí lenobo in jesti — yah! yah!«

Deževna doba ali takozvana »mas-sika« se je bližala koncu. Bili so še oblačni in nalični dnevi, toda bili so tudi popolnoma lepi. Stanko je sklenil preseliti se na goro, katero mu je svetoval Linde in izvršil je ta namen kmalu potem, ko je osvobodil kinga. Nelkino zdravje ni nič več oviralo, ker je bilo odločno bolje.

Necga lepega jutra so torej odrinili proti jugu. Sedaj se niso bali, da bi zgrešili smer, ker je podedoval deček po Lindeju razen mnogo drugih predmetov tudi kompas in izvrsten daljnogled, skozi katerega je bilo mogoče zagledati tudi močno oddaljene kraje. Z njimi so šli razen Sabe in osla pet natovorjenih konjev in slon. Ta je poleg tovorov na hrbtu, nosil na vratu še Nel-

ko, ki je med njegovimi neizmernimi ušesi izgledala, kakor da bi sedela v velikem naslonjaču. Stanko je brez žalosti zapuščal skalo nad reko in baobabu, kajti z njim se je družil spomin na Nelkino bolezen. Deklica je pa gledala z otožnimi očmi na skalo, na drevo in vodopad in je napovedala, da se vrne še sem nazaj, ko bo »velika«.

Še bolj žalosten je bil mali Nasibu, ki je srčno ljubil prejšnjega gospoda in je sedaj jahaje na oslu na koncu karavane neprenehoma pogledoval s solzami proti kraju, kjer njegov revni Linde pričakuje Velike sodebe.

Veter je vel od severa in dan je bil izvanredno hladen. Radi tega ni bilo treba odpočivati od desete ure do tretje, dokler ne preide najhujša vročina, in zamogli so storiti več pota, kot delajo navadne karavane. Pot ni bila dolga in nekaj ur pred solničnim zahodom je Stanko že zagledal goro, kamor so bili namenjeni. V daljavi se je zarisavala na ozadju neba dolga vrsta drugih vrhuncev, ta gora je pa stala bližje in samotno, popolnoma kot otok sredi morja džungle. Ko so prihajali bližje, se je pokazalo, da obliva njene strme boke pentlja ravno iste reke, nad katero so prebivali poprej. Vrhunec je bil obsekan, popolnoma raven in je izgledal od spodaj, kakor da bi bil

pokrit z nepretrganim gostim gozdom. Stanko je preračunal, da, ako je višina na kateri je rasel njihov baobabu, vzvišena nad morjem sedemsto metrov, a ta gora jih ima osemsto, bodo prebivali v višini tisočpetsto metrov nad morjem, torej v podnebnju, ki ni veliko bolj vroče od egipčanskega. Ta misel ga je navdala s pogumom in z željo, da bi kar najhitreje zavzeli to naravno trdnjavo.

Edini skalni greben, ki je peljal nanjo, so lahko našli in se spustili po njem navzgor. Čez poldrugo uro so bili na vrhuncu. Gozd, ki so ga videli od spodaj, je bil zares gost, toda iz banan. Pogled nanje je neizmerno razveselil vse ne izvzemši Kinga, zlasti je bil pa vesel Stanko, kajti vedel je, da v Afriki ni bolj redilne in zdrave hrane in ki z večjim uspehom prepreči vsako bolezen, kakor moka iz posušenega bananovega sadja. Bilo ga je pa toliko, da bi zadostovalo za celo leto.

Med ogromnim listjem teh rastlin so bile skrite zamorske koč, nekatere požgane ob času napada, druge porde — nekatere pa še cele. V sredini se je dvigala največja, ki je bila nekdanj last kralja te vasi, lepo sezidana iz gline, z obširno streho, ki je tvorila neke vrste verando okrog sten. Pred kočami so ležale tuintam kosti in celi čla-

Dnevni red.

Jutri se morda že prične prvo pranje proračunskega provizorija. Nato pride na vrsto službena pragmatika. Ker je sinoči brambeni odsek končal splošno razpravo, morda bode že začetkom junija tudi brambeni zakon zrel za razpravo v zbornici. Ni pa izključeno, da se Mažari zopet skušajo in dovolijo le enoletni provizorij. Vse te stvari pa zahtevajo mnogo milijonov, ki naj bi jih poiskal finančni odsek. Ta pa praznuje že od jeseni. Ker je min. predsednik grof Stürgkh obol el na očeh in mu je zdravnik naročil mir v sobi, je vladar ministru baronu Heinoldu poveril začasno vodstvo vladnih poslov. Ta je že včeraj popoldne sklical voditelje raznih večjih strank, med njimi tudi dr. Šusteršiča, da se posvetujejo o finančni reformi. Brez te, brez potrebnih finančnih sredstev so prazne vse obljube in nade. Kar se pod palcem zmika, je »nervus rerum«.

Občni zbor Kmečke zveze za novomeški okraj.

V ponedeljek, dne 13. maja je imela »Kmečka zveza za novomeški okraj« pri Windischerju v Kandiji svoj občni zbor. Iz načelstvenega poročila, katero je podal tajnik Kastelic, smo povzeli, da je zveza delovala jako živahno. Imela je tekom leta 9 sej. V zvezi z živinorejsko zadru go in s kmetijsko podružnico se je začelo mnogo koristnega, tako se je zavzela zveza za cenejše cepljenje prašičev, za vodno dobavo v novomeškem okraju, za živinozdravniški tečaj na Grmu, za skupno planino, oz. pašnik za mlado živino, je nastopila proti težkočam pri dovoljevanju orožnih listov in začela akcijo za izpremembo nekaterih določil zakona o kužnih boleznih. Poleg volilnih shodov so bili po zadnji državnozborni volitvi shodi v Mirni peči, Prečni, Birčni vasi, Toplicah, Št. Petru in v Brusnicah. Poročilo je izzvalo živahno debato in sklenili ste se resoluciji: 1. Naj deželna vlada cepljenje prašičev uredi po vsej deželi na enak način, 2. deželni odbor naj da plemensko živino, ki prihaja iz tujih krajev, vselej natanko preiskati, da se ne bodo zanašale k nam bolezni, zlasti naj da krave cepiti proti jetiki. O denarnem stanju je poročal kanonik Zlogar, za pregledovalca računov sta se izvolila gg. Zakrajšek in Avsec. V daljšem govoru je nato državni poslanec Jarc orisal politični položaj in delovanje S. L. S. v državnem in deželnem zboru. Občni zbor mu je izrekel z živahnim odobravanjem soglasno nemajano zaupanje.

V odbor so bili izvoljeni gg. Zurec (Kandija), Zlogar (Novo mesto), Kastelic (Šmihel), Medved (Krka), Vertačič (Žihovo selo), Bojanc (Št. Peter), Dular (Valta vas), Pezdirc (Sušice), Turk (Bršljin), Špendal (Mirna peč), Kastelic (Stopiče). V pomožni odbor pa poleg dosedanjih glavnih zaupnikov s posvetovalnim glasom gg.: Gazvoda (Gaberje), Jančar (Brusnice), Potočar (Stara vas), Bobič (Selo pri Beli cerkvi), Bevc (Kije), Vintar (Hruševce), Šetina (Prečna), Kramar (Kamnje), Zupančič (Biška vas), Staniša, Kulavc (Podgrad), Beg (Sušice), Turk (Podhosta), Turk (Mokro polje), Košir (Brod).

veški skeleti, beli kot kreda, ki so jih ogledale mravljičice, o katerih je govoril Linde. Od prihoda mravljič je preteklo že nekaj tednov, vendar je v kočah še dišalo po mravljiškem kvasu in ni bilo v njih zapaziti niti črnih velikih ščurkov, katerih je navadno vse polno v zamorskih kočah, niti pajkov ali škorpionov in sploh nobenega mrčesa. Vse so iztrebile strašne »sijafu«. Bilo je tudi gotovo, da na celem vrhuncu ni niti ene kače, ker celo boa pade v žrtev teh neodoljivih malih vojvotnikov.

Ko je spremil Nelko in Meo v kočo načelnika, je dal Stanko Kaliju in Nasibu povelje, naj pospravita človeške kosti. Zamorska dečka sta izvršila povelje na ta način, da sta je pometala v reko, ki jih je nesla dalje. Pri tem opravilu se je pa pokazalo, da se je Linde zmotil, ko je zatrjeval da ne bodo dobili na vrhuncu žive duše. Tišina, ki je zavladala potem, ko so ljudi iztrebili in pogled na banane, je privabil sem veliko čredo šimpansev, ki so si na višjih drevesih naredili celo neke vrste dežnikov ali streše za brambo pred dežjem. Stanko jih ni hotel ubijati, toda sklenil jih je pregnati in je v ta namen strelil v zrak. To je povzročilo grozen strah, ki se je še povečal, ko se je po strelu razleglo srdito globoko lajanje Sabe in ko je King navdušen od tega hrupa, silno zatrobil. Toda opicam ni bilo treba iskati skalnega grebena, da bi se umaknile, ampak po-

Glavne seje Kmečke zveze se bodo vršile četrtletno, seje ožjega odbora pa mesečno.

»Kmečka zveza« priredi tekom poltetja shode po vsem okraju.

Nemški cesar in Elsas-Loiringen.

Nemški cesar Viljem II. je postal zopet predmet prerakanja v listih. Dne 13. maja popoldne se je udeležil v Straßburgu slavnostnega obeda, katerega je napravil v vladni palači državni tajnik Zorn pl. Bulach. Med drugimi gosti je bil navzoč tudi strasburški župan dr. Schwander, s katerim je imel cesar zelo resen pogovor: »Čujtes, mu je dejal, »dozdaj nas poznate samo od dobre strani, ali povem vam, lahko nas poznate tudi od druge strani. Tako ne bo šlo več naprej; če se bodo stvari tako naprej pletle, kakor so se dozdaj, vam bomo čisto enostavno ustavo vzeli in vašo deželo za prusko pokrajino proglasili«. Cesar je te besede tako glasno povdaril, da so ga tudi drugi lahko slišali. Tako poroča berlinski »Lokal-anzeiger«, ki trdi, da ima vest iz zanesljivih virov. Kakor je znano, je dobila pokrajina Elsas-Loiringen šele lansko leto svojo ustavo in svojo poslansko zbornico. Zbornica pa je v tem času sklenila dva predloga, ki nista ljuba cesarju Viljemu in sta dala povod omenjenim grožnjam. S prvim predlogom je bil odvzet cesarju velik lovski revir, drugi predlog pa protestira, da je uprava državnih železnic odvzela tovarni strojev v Grafenstaden v Elsasu vsakoletno naročilo od štiri do pet milijonov mark in s tem zelo občutno domačo obrt in prebivalstvo oškodovala. Uprava državnih železnic je utemljevala ta svoj sklep s tem, češ, da noče tovarna odpustiti ravnatelja Heylerja, ki je odločen nasprotnik Nemcev in je pustil, da se je pri neki slavnosti tovarne igrala francoska narodna himna »Marsel-laise«. Ravnatelj seveda to taji in zbornica je enoglasno protestirala proti temu malenkostnemu šikaniranju državne uprave. Seveda ne more biti o kakem ukinjenju ustave v Elsas-Loiringen nobenega govora. Temu bi se v državnem zboru razen konservativcev uprle vse stranke, predvsem centrum, ki ima v Elsas-Loiriški zbornici največ mandatov. Nemški cesar je pač temperamenten mož, a slab diplomat in politik. Poslanci nemškega državnega zbora so radi cesarjeve izjave ogorčeni ne radi grožnje, ki se nikdar ne bo uresničila, marveč zaradi cesarjeve neprevide ne blebetavosti in ker se tolmači cesarjeva izjava tako, da se smatra Prusija za kaznilnico. »Lothring-Volksstimme« tudi poroča, da je cesar hotel razpustiti alzaški deželni zbor, a ga je namestnik Wedel pregovoril, da svojega načrta ni izvedel.

Občinski svet ljubljanski.

Ljubljana, majnika 1912.

Požar v Tomačevem in ljubljanski obč. svet.

Župan dr. Tavčar: Velik požar je napravil velikansko škodo sosednjemu Tomačevemu, s katerim ima Ljubljana veliko zveze. Ker je povzročil požar veliko bedo, sem nakazal pogorelcem 500 kron podpore. (Dobro! Dobro!) Prosim naknadno to mojo odredbo odobriti.

prijemale so se skalnih robov in se spuščale k reki in k drevju, ki je rastlo poleg nje, tako naglo, da Sabovi čakani niso mogli doseči nobene.

Solnce je zašlo. Kali in Nasibu sta zakurila ogenj za večerjo. Ko je Stanko razvezal reči, ki so bile potrebne za prenočevanje, se je podal v kraljevo koč, kjer se je nastanila Nelka. V koči je bilo svetlo in veselo, kajti Mea ni prižgala svetilke, ki je razsvetljevala notranjost baobabu, ampak veliko popotno lampo, podedovano po Lindeju. Ker je bil dan tako hladen, se Nelka nikakor ni čutila utrujeno od potovanja in je postala takoj najboljša volje, zlasti ko je Stanko povedal, da so že odstranjene človeške kosti, katerih se je tako bala.

»Kako je tukaj prijetno, Stanko!« zaklicala je. »Poglej, tla so celo oblita s smolo. Tu bo izvrstno.«

»Jutri bom natančno ogledal celo posest,« odvrnil je, »toda kolikor se da sklepati iz tega, kar sem videl, bi se dalo tu prebiti celo življenje.«

»Ako bi bila papana, bi bilo mogoče. Toda kako se bo nazival ta kraj?«

»Gora je mora imenovati v zemlje-

»Gora se mora imenovati v zemlje-pa imenuje tako, kot ti: Nelka.«

»Torej bom tudi jaz v zemljepisu?« vprašala je z veliko radostjo.

»Seveda, boš, boš,« odvrnil je Stanko popolnoma resno.

Odkritje spomenika Fr. Palackega.

Magistrat mesta Prage je povabil ljubljanski občinski svet, da se udeleži slavnosti ob odkritju spomenika slavnega zgodovinarja Frana Palackega. Ljubljanska občina se je udeležila slavnosti, ko se je položil temeljni kamen. Za svojo osebo naznanjam, da sem se odzval vabilu in da upam spraviti skup deputacijo občinskih svetnikov, da se udeleže, pa na lastne stroške slavnosti. (Pritrjevanje in veselost med Nemci.)

Pristojbine za rešilni voz.

Glede na vprašanje občinskega svetnika dr. Zajca o pristojbinah za uporabo rešilnega voza sem se poučil o zadevi. Pričetkoma so vozili bolnike v deželno bolnišnico izvoščeki. Občina si je nabavila rešilni voz za svoje občane. Za prevoz bolnikov so se odločile sledeče pristojbine: za domače bolnike 2 K, za Barjane 4 K v deželno bolnišnico, za prevoz v deželno blaznico pa 10 kron.

Sosednjim občinam, ki so se tudi pridno posluževale rešilnega voza, se je prvotno določila pristojbina 10 K.

Ker se je rešilni voz nepretrgoma rabil in veliko trpel, je občina nabavila še en rešilni voz. Vporaba rešilnih voz je tako velika, da je en voz skoraj trajno v popravilu. Samo leta 1908 se je izdalo za popravilo 543 K 90 v. Z ozirom na to je sklenil magistratni gremij, da se povisa pristojbina za uporabo rešilnega voza na 20 K. Konstatiram, da se vsaki sosednji vasi zaračuna uporaba rešilnega voza z 20 K. Kar tiče te takse, lahko stavi občinski svetnik dr. Zajec v gremiju primerne nasvete.

Zgradba zbiralnih kanalov.

Poroča občinski svetnik inženir Štembov, ki predlaga:

Občinski svet skleni napravo dveh glavnih zbiralnikov kanalov ob Ljubljani in zbiralnega kanala ob levem bregu Gradaščice k tobačni tovarni, vse po predloženih generalnih načrtih g. inženirja Rotha.

Desni glavni zbiralni kanal se izvrši ob obrežju od Gruberjevega prekopa od št. jakobskega mostu in od frančiškanskega mostu do iztoka pod šentpeterskim mostom ter s stranskim zbiralnim kanalom od šentjakobskega do frančiškanskega mostu.

Del desnega glavnega zbiralnega kanala po Starem in Glavnem trgu se za sedaj ne izvrši.

Levi glavni zbiralni kanal se izvrši od Gradaščice do iztoka pod šentpeterskim mostom ob levem bregu Ljubljane.

Proga levega glavnega zbiralnega kanala pred Hradskega mostom se v slučaju zaprek izpelje namesto ob obrežju po Čevljarski ulici.

Projektirana varianta levega glavnega kanala od deželnega dvorca po Wolfovi ulici do frančiškanskega mostu se opusti.

S tem sklepom se naroča: Mestni magistrat preskrbi napravo podrobnih načrtov in proračunov ter njih revizijo po mestnem stavbnem uradu, izvrši vsa potrebna pogajanja in dogovore ter pravočasno razpiše označena dela za napravo omenjenih zbiralnikov.

Občinski svetnik Pammer izjavi, da bodo Nemci glasovali za predloge, a samoobsebi umevno pričakujejo, da se vsi načrti in proračuni še natančno prouče. Da bodo dela nadzorovana in ker gre pri takih velikih delih mnogo-krat za to, da se hitro kaj ukrene, predlaga, da naj se izvoli nadzorovalni odsek 6 članov, ki nadzoruj delo. Odseku predseduj župan in če je ta zadržan, podžupan.

Občinski svetnik dr. Zajec: V prijetnem položaju sem, v imenu S. L. S. izjaviti, da bomo glasovali za predlog odseka. To bomo storili tem lažje ker se način, kako se to veliko delo pripravlja blagodejno razlikuje od dosedanje navade občinske uprave. Doslej je bilo običajno, da sta staknila pri vseh mestnih podjetjih dva človeka svoj glavi in ko je bilo delo končano, smo imeli prekoračene vsote do 100 in 150 odstotkov. Da to ni imelo ugodnih posledic za mestne finance, je po sebi umljivo in da je lezla občina v ogromne dolgove, je splošno znano. Gospod župan je sklical v soboto informativno sejo pri kateri so strokovnjaki poročali, vsled česar se je mogel vsak občinski svetovalec o celom projektu natančno poučiti; vsled tega je bilo tudi mogoče razpršiti vse pomisleke, ki so se porajali v tej ali oni glavi. Želim le, da bi ta lepa navada ostala in gospod župan zasluži v tem pogledu vsekakor priznanje.

Gospodje! Zgradba kanalov-nabiralnikov je v nujni zvezi z deli za osuševanje ljubljanskega Barja. Regulacija Ljubljane bi ne bila mogoča, kakor jo žele izvesti strokovnjaki, ako se obenem ne zgrade kanali-zbiralniki.

Osuševalna dela Barja pa pome-nijo po soglasni sodbi strokovnjakov za mesto Ljubljano velikanski napredek v mnogih ozirih. Prvič postane ljubljansko barje, kakor trdijo strokovnjaki, žitnica za naše stolno mesto, česar glede aprovizacije mesta nikakor ne smemo podcenjevati; drugič bo Ljubljana brez vsakega dvoma na zboljšanju sanitarnih razmer veliko pridobila. Saj je resnica, da je sedanji način kanalizacije nesrečno izveden in ni treba biti zdravnik, da opazi, kolika nevarnost, zlasti ob času epidemij, pre-ti ljubljanskemu prebivalstvu od grde nsnage, ki se izliva iz kanalov zlasti ob nizki vodi v Ljubljano. In z mirno vestjo trdim, da se s plača žrtvo-vati te vsote za ta dela, če bi prav ne imeli drugih koristi, kakor veliki na-predek zdravstvenih razmer.

Dalje ni brez pomena, da nastane po regulaciji ob obrežju več stavbišč. Po potresu je nastala v Ljubljani stanovanjska mizerija. Delavstvo je v velikem številu zapustilo mesto, gradile so se v mestu nove hiše, in starohišarji so bili vsled tega v veliki gospodarski krizi. In ravno ob obrežju Ljubljane je največ hišnih posestnikov starohišarjev. Po regulaciji zraste vrednost teh hiš, ker bo vsekakor zdravejše in prijetnejše stanovati v teh krajih, kakor doslej.

To so pglavitni razlogi, da glasujemo za projekt.

Ne da se, gospodje, tajiti, da bo uravnava Ljubljane imela tudi nepri-jetne posledice. Naj omenim nekatere.

Važno se mi zdi poudarjati, da bo zlasti ubožnejše ljudstvo občutno prizadeto vsled tega, ker se onemogoči pranje v Ljubljani. Vsa dosedanja perišča izginejo, ker iz zdravstvenega stališča moram vsekakor priznati, da se pranje v dosedanjem načinu ne bo dalo vzdrževati. Ali to ne odveže nas od dolžnosti, da poskrbimo za te revne sloje na drug način, in da se da ubož-nemu ljudstvu možnost cenene ga pranja.

Dalje obstoji po moji sodbi tudi ta nedostatek, da bodo od plovbe po Ljubljani odrezani na levem bregu kraji od Sv. Petra vojašnice in deželne bolni-ce dalje, na desnem pa od Cukrarne in prisilne delavnice, ker po zatrdilu teh-nikov mora zatvornica priti 150 me-trov pod Sv. Petra mostom. Ali iz teh-niških ovir ni drugače mogoče, vsled česar moramo pač te nedostatke pre-vzeti.

Da se je vprašanje zgradbe kana-lov zbiralnikov moglo povoljno rešiti, ima svoje zasluge komisija za osuševa-nje barja, ki je koncem lanskega leta nasvetovala mestni občini, naj si po-išče strokovnjaka, ki naj preštudira za-devo. Gospod vladni svetnik Laschan je po priporočilu mestnega inženirja Prelovška tej želji ustregel. Tako se je omogočilo, da se je težavno in prevaž-no vprašanje povoljno rešilo.

V proračunu so stroški za zgradbo vseh kanalov, ki pridejo v poštev, od-merjeni na 700.000 K. G. mestni inženir Prelovšek je na vprašanje v informa-tivni seji odgovoril, da se ta vsota go-tovo ne bo prekoračila. Imamo zaupa-nje v strokovnjaka, ki tako sigurno na-stopi, ali vsekakor moram izreči boja-zen. V poročilu istega gospoda čitamo, da so gotova dela potrebna, ki niso v računu. Ta dela so negotovega obsega, ki lahko stanejo velike vsote. Zato iz-rekam željo, da so gospodje previdni in da se je varovati prekoračenja. Glasovali bomo pa tudi za predlog g. Pam-merja.

Dr. Triller pozdravlja z veseljem predlog občinskega svetnika Pammer-ja in izjavlja, da bo glasovala narodno-napredna stranka zanj.

Ethin Kristan smatra stvar za nuj-no potrebno. Nasvetuje pa in predlaga, da naj si občina, kakor to delajo tudi drugod, pridrži pravico, pod katerimi pogoji da bo podjetnik nastavljal svoje delavce. (Marinko: Domači delavci naj dobe kruha.)

Pammer sodi, da če se sprejme Kristanov predlog, bi se težko dobil podjetnik.

Protiljudska večina.

Poročevalec inženir Štembov se stri-nja s Pammerjevimi predlogom. Glede na Kristanov predlog sodi, da je nemo-goče delati podjetnikom take predpi-se. Ne more priporočati po Kristanu stavljenе resolucije.

Kristan: Saj me niste razumli.

Štefe: Dobro so Vas razumeli. Bo-je se, da bi potem morali zvišati tudi plače mestnim delavcem!

Dr. Tavčar: Pustite vendar že mestne delavce. Tako bomo postopali kot deželni odbor.

Štefe: Potem pa morate tudi magi-stratnim slugam takoj zboljšati polo-žaj. Poglejte deželne sluga in pa Vaše! Za tako plačilo kot ga imajo mestni de-

lavci, pa noben ne bo šel delat v štru-go Ljubljane.

Dr. Tavčar: Vsekakor homo bolie postopali, kakor Vi postopate z učitelj-stvom.

Ložar: Kako pa ste Vi z učitelj-stvom postopali in zakaj mu niste plač zvišali, ki ste imeli večino v deželnem zboru? Kako ste preganjali Jakliča in druge.

Pri glasovanju se soglasno sprej-me odsekov predlog, kakor tudi Pam-merjev pristavek. Resolucija Kristana se odkloni. Za njo so glasovali občinski svetniki S. L. S. in Etbin Kristan.

Mestna hranilnica ljubljanska.

Računski zaključek Mestne hranil-nice ljubljanske za leto 1911 se odobri. Hranilne vloge so se povzpale za 2 mili-jona 716.187 K 68 vin.

Posojila je prošlo 889 prošnikov za 10.493.632 K, radi denarne krize je bilo odklonjenih 182 prošenj v iznosu 2.800.253 K; 707 prošnikom se je pa do-volilo posojil za 6.574.305 kron.

Skupni saldo hipoteknih in občin-skih posojil znaša 34.728.926 K 57 vin. Skupni čisti dobiček za leto 1911 znaša 99.922 K 1 vin.

Denarnega prometa je bilo l. 1911 49.090.428 K 81 v.

Župan nato zaključil javno sejo.

Iz tajne seje.

Magistratna uradnika Ivan Zavr-šan in Fr. Švigelj sta pomaknjena v IX. činovni razred, gospodu Šviglju se zaprosenje vstetja petletnice ne do-voli. — Ustanovi za realce sta dobila Jožef Rožič in Franc Pibernik. — Ob protestu opozicije se imenuje Fr. Ja-vornik za definitivnega policijskega nadzornika. Opozicija se pritoži, kakor tudi proti temu, da sta imenovana za provizorična koncipista polic. prakti-kanta VI. Breskvar in Vilko Bukovnik, ne da bi imela predpisanih izpitov. Po-ročevalec g. nadsvetnik Višnikar je sam povdarjal, da je to imenovanje nepravilno, pa se je izgovarjal na do-seďanjo staro navado.

Dr. Triller je predlagal, da morata oba gospoda do konca leta 1913 napra-viti potrebne izkušnje, kar je bilo tudi sprejeto. Komisar dr. Janko Berce je definitivno nameščen, istotako cestni nadzornik Hinko Magister. — Bivši uradnik Mestne hranilnice J. Petrič je zopet nastavljen. — V komisijo za so-deľovanje pri davčni administraciji pri prireditvi osebne dohodnine je imeno-van mizarski mojster Simon Praprotnik.

Tiskarska dela so se oddala »Na-rodni tiskarni«, kamnotiskarska pa Blaznikovi tiskarni. Opozicija je pro-testirala proti temu, da so oferti bili prej odprti.

Rešile so se razne obrtne zade-ve. Ostale točke tajne seje je župan od-ložil z dnevnega reda do prihodnje seje.

MINISTRSKI PREDSEDNIK GROF STÜRGKH BOLAN.

Grof Stürgkh je zbolel na nevarni bolezn na očeh. Ker je popolnoma iz-ključeno, da bi se mu v enem mesecu oči toliko zboljšale, da bi bil zmožen za delo, je podal svojo demisijo. Cesar je ni sprejel in je določil za enkrat no-tranjega ministra Heinolda za Stürg-khovega namestnika. Stürgkhov kabi-net ima posebno srečo; komaj je par ministrov okorevalo, pa zbolil njegov predsednik. Včeraj je Stürgkha obiskal njegov zdravnik in izjavil, da se Stürgkhova očesna bolezen hitro zdravi.

NAŠA MORNARICA.

Leta 1910 je bilo med 3810 rekruti mornarice 1219 Hrvatov, 900 Nemcev, 622 rekrutov z Ogrskega, 581 Lahov, 253 Čehov, 116 Slovencev, 44 Poljakov, 20 Slovakov, 12 Rumuncev in 3 Rusini. Mornarjev s podčastniki (brez častni-kov) je bilo 14.324. Med njimi je pristoj-nih na Ogrsko (brez Hrvaške) 2844, v Dalmaciji 2737, v Istri, Goriški in na Primorskem 2657, na Češkem 1807, v Hrvaški in Slavoniji 1325, v Zgornji in Spodnji Avstrijski 938, na Moravskem 711, na Štajerskem 411, na Kranjskem 208, v Galiciji 175, v Šleziji 172, na Ko-roškem 143, na Tir. in Predarl. 103, na Solnogr. 56, v Bukovini 32, v Bosni in Hercegovini 7. Med 166 enoletnimi pro-stovoljci jih je bilo 39 pristojnih na Češkem, 37 na Ogrskem, 24 na Zgornjem in Nižjem Avstrijskem, 22 na Morav-skem, 18 v Istri, Goriškem in Primor-skem, 10 v Hrvaški in Slavoniji, 6 v Galiciji, 5 v Dalmaciji, 2 v Šleziji in po oden na Kranjskem in v Bukovini.

DR. HEILINGER BI SE RAD POVR-NIL V KLUB KRŠČANSKOSOCIALNIH DRŽAVNIH POSLANCEV.

»Reichspost« poroča, da je posla-nec dr. Heillinger vprašal, kako stališče bi se zavzelo nasproti njegovemu zo-petnemu vstopu v klub krščanskoso-cialnih poslancev.

NEUMNA DEMONSTRACIJA ČESKIH NARODNIH SOCIALCEV.

Kakor vsako leto, so tudi včeraj Pražani slovesno praznovali praznik patrona Češke, sv. Janeza Nepomuka. Na čast sv. Janezu Nepomuku je na Češkem posvečenih 216, na Moravskem 62, v Šleziji 62 cerkva, znamenj je nje-mu na čast postavljenih samo na Češkem približno 25.000. Ob 11. uri dopol-dne je v praški metropolitanski cerkvi sv. Vida deželnemu patronu na čast daroval pontifikalno službo božjo kar-dinal praški nadškof Leon pl. Skrben-sky in podelil ob tej priliki tudi apo-stolski blagoslov. V sredo zvečer so pri-redili na Vltavi slavnostno regato in prižgali umetni ogenj. Narodni socia-listi so pa že v soboto zvečer blatili svetnikov spomin in prirejali na Fran-tiškovem nabrežju demonstracije. Po-licija jim je eno husitsko zastavo za-plenila. Peli so tudi katoličane sramo-teče pesmi. Policija je aretirala osem prevročekrvnih Husitov. Vsi pametni Pražani obsojajo husitsko sramočenje.

KARDINAL KOPP BOLAN.

Breslavski knezonadškof kardinal dr. pl. Kopp je zbolel na slepem čre-vesu. Poklicani zdravniki so se izrekli, da operacija za sedaj ni potrebna.

PREDSEDNIK ZEDINJENIH DRŽAV VOLJEN ZA ŠEST LET.

Hiša zastopnikov je sklenila dne 13. maja z 237 proti 39, postavbo, po ka-teri bo vsak predsednik in podpredsed-nik Unije voljen za šest let in ne več za štiri, kakor je bilo sedaj v navadi. Postava potrebuje samo še potrditve predsednika.

LAŠKO - TURŠKA VOJSKA.

Laški bataljoni poraženi pri Bengasiju. Dne 7. t. m. so napadli Turki in Arabci iz zasede neki laški bataljon. Lahi so zgubili veliko vojakov.

Na Rohdu

se nahaja 14.500 laških vojakov. Iz Ben-gasija dohajajo vsak dan novi laški vo-jaski transporti. Admiral Ameglio je zabranil ladji »Patris«, ki je vozila 50 časnika, da izkrca časnika.

Turki otvorijo Dardanele

najbrže jutri, ker so mine že odstranili. Ena stara ladja bo prva poizkusila pre-voziti ožino.

Lahi vjeli posadko otoka Lipso.

Torpedna rušilca »Nembo« in »Aqui-lone« sta pri rtu Lecolu, otok Lipso, vjela neko s strelivom naloženo ladjo. Torpedni rušilec Nembo je vjel turško posadko in turške uradnike na otoku Lipso.

Dnevne novice.

+ **Kranjska in vodno-električne centrale.** Električne družbe v Avstriji postajajo vedno bolj nevarne. Ravno-kar se širi vest, da so sklenile vse elek-trične družbe v Avstriji elektriko po-dražiti. To bo zopet občutljiv udarec ne samo za veliko obrt, ampak posebno za male obrtnike, ki se bodo vsled podra-žene električne moči še težje borili pro-ti že tako veliki konkurenci velike obr-ti. Razmere nam vedno jasnejše kažejo modro in pametno postopanje kranj-skega deželnega odbora, ki si je še o pravem času preskrbel primeren vodni zakon, potem katerega si je že naprej zasigural vodne moči. Obenem nam pa postaja vedno bolj jasna važnost in kor-ist električnih naprav dežele Kranj-ske, ki je sama posegla na to polje in bo potom svojih električnih central ve-dela varovati domačo obrt pred mono-polom električnih družb. Morda bo ta okolnost prisilila do boljšega prepriča-nja tudi kranjske liberalce, ki so v kranjskem deželnem zboru proti vod-nemu zakonu glasovali.

+ **Liška železnica.** Zagrebški uradni list priobčuje izjavo kraljevega komisarja, da je ogrski trgovinski minister izdal do-voljenje za zgradbo državne železniške proge iz Ogulina proti Kninu do dalma-tinske meje. Denarni zavodi, ki so zgradbo prevzeli, so pozvani, da morajo nemu-doma pričeti z grajenjem te železnice.

+ **Lišjska podružnica »Slomškove zveze«** se je osnovala ob prav častni ude-ležbi dne 9. t. m. v št. Vidu pri Zatičini. Zborovalci so se udeležili sv. maše, ki jo je daroval preč. g. dekan Rihar iz Šmart-nega pri Litiji. Pri sv. maši smo čuli prav lepo petje in zato iskrena hvala vsem pev-cem in pevkam! Zborovanje je bilo v šoli. Vodil ga je nadučitelj Štrukelj, ki je uvo-doma pozdravil učiteljstvo, duhovščino, posebno zastopnika c. kr. okr. šol. sveta veleč. gg. dekana Riharja in duhovnega svetnika Vidregarja, kakor tudi veleč. go-spada župnika patra Lovrencija iz Zati-čine. Nato je očrtal v glavnih obrisih na-men organizacije »Slom. zveze«, nakar pa je predaval tovariš nadučitelj Janko Po-lák o podrobnem delu podružnic »Slom.

zveze«. Njegovo predavanje je bilo — ne-kaj dovršeno! Več o tem bode poročal »Slov. Učitelj«. Mojsirsko je Polák tudi razpravljal o Stiasnyjevem Berilu za kme-tiške nadaljevalne šole, ki je ravnokar iz-šlo. Prečastiti gosp. dekan Rihar pa je v svojem govoru nadvse krasno opisal, kako velikega pomena je vzajemnost učiteljstva in duhovščine za stanova sama, pa tudi za narod. Po izvolitvi odbora, v katerega so bili izvoljeni: Polák, Cigler, Lužar, Jager, Straus in katehet Križe, je tajnik Štrukelj pozival udeležence na evharistični in na prvi svetovni kongres za krščansko vzgojo. Oba kongresa se bosta vršila meseca sep-tembra t. l. na Dunaju. Pri skupnem ko-silu so se vrstile navdušene napitnice in vesele pesmi. Razšli smo se z občutkom: Prav lepo je bilo! Končno omenimo še, da je došlo na zborovanje več pismenih in brzojavnih pozdravov. Prihodnje zboro-vanje bo v Ribnici.

+ **Odlikovani tirolski deželni gla-var.** Cesar je imenoval za tajnega svet-nika tirolskega deželnega glavarja dr. Teodorja barona Kathreina.

+ **Slovaki preko državnih mej.** Mi-nistrstvo za javna dela je naročilo če-ški zvezi za tujski promet, naj zbere vse važnejše gradivo v besedi in podo-bi, ki se tiče življenja in dežele slova-škega naroda, da se potem obelodani v enem najbolj razširjenem ilustriranem nemškem časniku »Leipziger Illustr. Zeitung«.

— **Grofica Taafé umrla.** Umrla je preteklo sredo na Dunaju vdova po biv-šem ministrskem predsedniku grofu Taa-feju, v 75. letu starosti.

— **Semenj v Kandiji.** Ker je bil 16. t. m. praznik Vnebohoda, se bo vršil semenj za živino, prašiče in drugo blago v Kandiji v četrtek 23. t. m.

— **Ruda na Gorenjskem.** V okolici Tunjic je našel Henrik Brun, rudarski pre-iskovalec, mnogo rude, in sicer: cinka, bakra, grafit in oglja.

— **K zdravniški slavnosti.** Kakor se nam poroča, obsegala bo slavnostna šte-vilka »Liječniškega Vijesnika«, ki izide ob priliki petdesetletnice »Društva zdravni-kov na Kranjskem«, okolu dvajset izvirnih strokovnih razprav izpod peresa sloven-skih zdravnikov in to iz vseh panog medi-cinske vede. To delo slovenskih zdravni-kov je torej kulturni dokument, ki kaže, da je naš jezik že danes izvrstno usposo-bljen za znanstvene medicinske razprave. Obenem nam pa izpričuje, da vkljub vsem zaprekam in bojem mirno in tiho, a do-sledno napredujemo na posameznih kul-turnih poljih.

— **S samokresom je ustrelil ponesreči posestnikov sin Filip Murn z Gaberskega pri Trbovljah v treh 16 letnega kova-škega vajenca Martina Balona na Gabr-skem. Balona so pripeljali v ljubljansko deželno bolnišnico.**

— **Roko je zmečkala slamoreznica** 6 letnemu posestnikovemu sinu Josipu Po-dobniku v Osredku, občina Dobrava. Vtaknil je po naključju roko v stroj, ko je delala dekla rezanico.

— **Suša v Istri.** Iz Kringe: Že 15 dni ni bilo tukaj dežja. Zemlja je vsa suha in razpokana; naprej ne more ne trava, ne žito. Ako nam Bog ne pošlje v kratkem dežja, bomo imeli zopet slabo leto.

— **Banka »Slavija« v Pragi.** V sre-do, 15. t. m., se je vršil v Pragi viharen občni zbor zavarovalne banke »Slavi-je«. Banka »Slavija« je bila dosedaj v posesti čeških agrarcev, mladočelov in Klofačevcev. Katoličani nimajo v upravnem svetu nobenega zastopstva. Letos pa je nastopila proti vladajoči mladočeško - agrarno - radikalni koa-liciji močna opozicija, ki sta jo vodila poslanca Prašek in Bergmann. Govor-nik opozicije, urednik Praškovega li-sta »Pravo Venkova«, Gebauer, je ho-tel priti na dan s celo vrsto težkih očit-tanj glede gospodarstva banke »Sla-vije«, ali večina mu je to onemogočila, ker je prej glasovala za konec debate. Gebauer objavi svoja očitavanja najbrž v »Pravu Venkova«. Po znani aferi v za-varovalnici »Praga«, ki je nedavno dvignila v češki javnosti toliko prahu, bi se nam ne zdelo nič čudnega, če so tudi v »Slaviji« kake razmere, ki bi jih bilo treba odpraviti. Še najmanj pa more podpreti omajano zaupanje v banko »Slavijo« dejstvo, da je dala ve-čina za občni zbor napraviti poseben poslovnik, da je lažje šikanirala opozi-cijo in da sploh ni pripustila debate o dnarnem stanju. Sicer ji pa s tem ne bo za dolgo pomagano, ker bo prišla stvar v javnost po časopisih. Javna dis-kuzija bo že pokazala, koliko resnice je na Gebaurovih očitanjih. Za nas Slo-vence je pa najbolj pametno, da za-varujemo svoje imetje in življenje pri domačih zavarovalnicah, ki jih dobro poznamo in na katerih gospodarstvo imamo vpliv. Taka je »Vzajemna za-varovalnica« v Ljubljani. Kaj nam mar, kako se v drugih deželah prepí-rajajo razne stranke za mesta v uprav-nem svetu.

— **Poveljnik graškega kora general baron Leithner ponesrečil.** V Gradcu je jezdil včeraj dopoldne ob 10. uri gene-ral Leithner na sprehod. Ko se je vra-čal, se mu je konj splašil, odskočil v stran in vrgel jezdeca raz sebe. Gene-ral je padel na tla, a se zamotal z eno-nogo v konjsko stremo. Konj ga je vle-kel toliko časa po tleh, dokler ga ni ge-neralov strežaj ustavil. General je pa-del v nezavest; pretresel si je možgane, ker je butal z glavo po tleh. Njegovo stanje je precej nevarno, ker je že v letih.

— **Požar v Tomačevem** je napravil škode 108.708 K, zavarovanja znašajo samo 38.378 K.

— **Izžrebane srečke.** Pri izžrebanju 30dstotnih avstrijskih pozemskih srečk je zadela glavni dobiček 90.000 K serija 3838 št. 53, 4000 K je dobila serija 1852 št. 66, po 2000 K serija 99 št. 71 in serija 3040 št. 70.

— **Posredovavni uradi — zapove-dani!** C. kr. okrajno glavarstvo v Kra-nju je poslalo vsem županstvom odlok deželne vlade, da se posredovavni urad mora ustanoviti v vsaki občini, ali pa se mora prositi dovoljenja, da se obči-na, ki takega urada samostojno ne ustanovi, priklupi drugi občini. Kaj po-reče zdaj g. dr. Stempihar pri prihodnji občinski seji v Kranju?

— **Aviatik Widmer** je 12. t. m. na-pravil v Zadru tri krasno uspele polete. Dvignil se je do 1500 metrov visoko. Wid-mer napravi polete tudi v Spletu in na Cetinju.

Štajerske novice.

š **Boj za Pesnico nad Mariborom** po-staja vedno bolj vroč. Nemci hočejo to ob-čino dobiti nazaj v svoje kremplje. Zato snujejo tam šulferajnsko šolo, za katero naravnost mrzlično nabirajo sredstva. V Mariboru so priredili že gledališko pred-stavo v korist tej šoli. Slovenci v Pesnici se morajo vsestransko trdno organizirati, da odbijejo sovražni naval.

š **Ustrelil se je** dne 14. t. m. zjutraj z svojo službeno puško orožnik mariborske postaje z imenom I. Kozole. Povod samo-umoru je neznan.

š **Smrtna kosa.** V Starem trgu pri Slovenj Gradcu je umrl veleposestnik An-ton Sitič. — Pri Sv. Križu pri Belih vodah je umrl posestnik Jože Goutnik, star 90 let.

š **Iz šole.** Na trirazredni ljudski šoli na Bregu pri Ptuj se razpisuje mesto učitelja. Prošnje do 1. junija na tamošnji okr-šolski svet. — Mesto nadučitelja je razpi-sano na trirazredni ljudski šoli na Polen-šaku. Šola je v III. plačilnem razredu. Prošnje do 15. junija.

š **Sodi so mu zdrobili glavo.** Trgovec Tischler v Tegetthoffovi ulici v Mariboru ima zelo divjega konja. Ko je te dni pe-ljal hlapec Šalamun s sodi obložen voz po Tegetthoffovi ulici, se je pripeljal nasproti avtomobil. Konj se je splašil in skočil na stran. Voz se je preuknil in hlapec je pa-del tako nesrečno ob steber za lepake, da je bil pri priči mrtev. Nanj padajoči sodi so mu zdrobili glavo. Nesrečnež zapušča vdovo in tri nepreskrbljene otroke.

š **Prememba posesti.** Znani umetni valjni mlin v Kaniži pri Pesnici, ki je bil nekdan last posestnika Repnika, je sedanji lastnik Rengo prodal g. Francu Erlichu, veleposesniku v št. Ilju v Slov. goricah.

š **Poročil se je** v Žalcu g. Vinko Štaj-ner, ekonom na Gorici pri Petrovčah, z gđcno Jožefo Škraber iz Petrovč.

š **Razpisano** je pri političnih obla-stih na Štajerskem mesto namestni-škega koncipista.

š **K velikemu požaru v Gradcu.** K poročilu o požaru takozvanega »glav-nega mlina« je še dodati: Ogenj je uni-čil 18 vagonov pšenice, 20 vagonov rži, 18 vagonov koruze in ječmena, 25 va-gonov moke in 20 vagonov otrob. Blago je bilo približno vredno 216.000 K. K tej škodi še pride škoda na poslopjih l. dr. Obrt bo mirovala več tednov, če ne mesecev. »Glavni mlin« je bil zavaro-van pri »Wechselseitige« v Gradcu.

š **Od južne železnice.** Prestavljeni so: Jakob Cidrič, adjunkt iz Ptuja v Celje; Alojzij Ussaj, adjunkt iz Radgone v Ptuj; Friderik Oberstein, asistent iz Polfing-Brünna v Celje; Franc Erma-kora, asistent iz Celja v Beljak; Jože Primc, uradniški aspirant iz Marija-Ruš v Bistrico; Friderik Punčuh iz Rajhenburga v Spodnji Dravograd. — V stalni pokoj je stopil nadrevident Karel Hren na glavnem kolodvoru v Mariboru. — Na novo so sprejeti: Fran Müller, Sevnica; Albin Knobloch, Slov. Bistrica; Vincenc Sajovic, Trbovlje.

š **Razpisano** je mesto pisarniškega pomočnika pri okrajni sodnji v št. Le-nartu v Slovenskih goricah.

š **Iz šolske službe.** V začasni pokoj je stopila def. učiteljica na deklški ljudski šoli v Šmarju pri Jelšah Marija Ferline.

š **Imenovanje v poštni službi.** As-pirant Franc Kranjc je imenovan poš-tnim oficijantom za Pragersko.

š **Dečki vlomilci.** Iz Celja: V kraškem času je bilo v Gaberju pri Celju dvakrat vlomljeno v trgovino Lavrencije Cocej. Prvikrat je bilo pokradenega več denarja. Drugikrat je vlomilec zopet odnesel denar, več blaga, cigar itd. Kot vlomilca so izsledili komaj 14-letnega Ferdinanda Gfrörerja, sina tovarniškega delavca in nekega potepuha Rudolfa Reischnerja. Pri preiskavi so našli pri njima skoro vse ukradene reči. Naznanjena je stvar sodišču.

š **Smrti padec iz voza.** Iz Maribora: Dne 12. t. m. se je peljal z enovprežnim vozom po cesti proti Mariboru pri trgovci Tischlerju uslužbeni 29letni Franc Šalomon. Na leitersberški cesti se mu je konj splasil pred nekim prihajajočim avtomobilom ter zdirjal. Šalomon je z voza priletel tako nesrečno v nek steber, da je takoj z razbito lobanjo obležal mrtev na tleh.

š **Požar.** Te dni je pogorela hiša in gospodarsko poslopje s krmo in vsemi drugimi rečmi posestniku Štrafeli na Spodnjem Hajdinu pri Ptuj. Škoda znaša več tisoč kron. Zažgali so otroci.

š **Uboj in požar.** Iz Ormoža: V nedeljo popoldne je priredila ivanjkovska požarna bramba pri Petovarju tombolo. Po tomboli so se fantje, ki so bili močno vinjeni, stopili in 20letni viničarski sin Ignacij Ivančič iz Veličana je kovača Antona Kemešiča iz Ivanjkove dvakrat sunil z nožem v prsa. Kemešič se je takoj mrtev zgrudil na tla. Morilca so zaprli. — Ko so bili požarniki zaposleni pri tomboli na veselilnem prostoru, so pogorele hiše in gospodarska poslopja trem posestnikom v Zerovnicah. Škoda je ogromna in le deloma krita z zavarovalnino. Kako je ogenj nastal, se še ni dognalo.

š **Umrli** je v Mariboru ključavničarski mojster Karol Pirh. Zadela ga je kap. Po dvanajstni mučni bolezni ga je rešila smrt trpljenja. Pogreb se je vršil na praznik. 16. t. m., ob izredno obilni udeležbi. Rajni je bil mož katoliškega prepričanja. Bil je ustanovnik in sedaj častni predsednik Katoliškega mojsterskega društva, član Vincencijeve konference pri mariborski stolnici. Užival je splošno priljubljenost.

š **Redek slučaj.** Pri Belih vodah blizu Slovenjgradca sta isti dan, namreč 30. aprila, umrli in bila skupaj pokopana dva moža enakega imena, namreč J. Goutnik, po domače Vrtačnik, star 90 let, in Jože Goutnik, star 77 let. Oba sta dosegla izredno visoko starost, sta nosila enaki imeni, bila sta pa tudi še prva mrliča v tem letu v tej zdravi gorski župniji.

š **Drobne novice.** Poučni tečaj za čebelarstvo se vrši na deželni poljedelski šoli v Grottenhoffu od 29. maja do 1. junija. Tečaj je namenjen začetnikom. Javiti se je najkasneje do 29. maja pri ravnatelju šole. — Kravi odrezal vime. Ko je šel posestnik Hojs na Podovi pod Mariborom zjutraj v hlev, je opazil, da je neznan zločinec odrezal ponoči breji kravi vime. Hojs je moral kravo takoj zaklati in trpi vsled tega precejšnjo škodo. — Pri skoku z vlaka ponesrečil. Nek potnik je hotel skočiti z že vozečega vlaka, kamor se je bil zmotil. Pri skoku je padel tako nesrečno, da si je zlomil nogo. — Norec utonil. Iz opazovalnega oddelka v graški bolnišnici je pobegnil 24letni kočarski sin Franc Strmšek iz Zg. Poljskave. Bežal je na Franc Karlov most prek Mure, skočil v vodo in utonil.

Novice iz Amerike.

— **Slovenski poroki v Ameriki.** V Jolietu sta se poročila Franc Pirc, doma iz Št. Jerneja, in gdč. Marija Lojk, doma iz Šmihela na Dolenjskem. — V Clintonu, Ind., se je poročil rojak Fr. Prašnikar z gdč. Antonijo Pavlič, doma iz fare Blagovica.

— **Slovenca ubilo na ameriški železnici.** V Clevelandu je ubilo Slovenca Božiča na Lake Shore progi na dolednjem koncu St. Clair ave. Imenovani rojak je prišel v nedeljo od neke iz Pennsylvanijske in se je hotel obesiti na neki tovorni vlak, ki je pa ravno tedaj z vso silo butnil nazaj ter zagnal Božiča po tiru, nakar je priletel ravno na ostrí konec fračnice, da mu je glavo razbilo. Nastopila je takojšnja smrt. V Newburgu ima baje nekaj sorodnikov, sicer se pa ne ve drugega o njem kot da je doma neke iz Metlike.

Trije Slovenci zgoreli pri eksploziji v Ameriki. Na prevoznem čolnu Standard Oil družbe v Clevelandu se je pripetila 1. maja grozna razstrelba gazolina, ki je zahtevala pet človeških žrtv. Mrtvi so rojaki Alojzij Gale, st., Frank Gale, njegov sin in Feliks Butar; dalje Nelson Levere in Albert Marquise, oba rodod Francoza. Vsi ti so bili uslužbeni pri Great Lakes Towing Co. Razstrelba se je pripetila pri pre-

Bivša hiša vitezov v Rhodu.

Vhod v rhodoško luko.

Cesta vitezov v Rhodu.

SLIKE Z RHODA.

takanju gazolina iz 10.000 galon velike posode v prevozni čoln. Ponesrečene delavce so zajeli švigajoči plameni, da jim je bila rešitev nemogoča. Njih trupla so bila grozno obžgana.

Ljubljanske novice.

lj **Kongregacija gospodov.** V nedeljo 19. t. m. bodo v alajzijski kapeli ob pol sedmih sv. maša in skupno sv. obhajilo.

lj **Domobranski minister,** general infanterije ekselencja Friderik pl. Georgi je dospel danes v spremstvu majorja Kutschera v Ljubljano in se nastanil v hotelu »Union«.

lj **Vojaški koncert v korist pogorelcem v Tomačevem** je včeraj privrkat po dolgem času združil ljubljansko družbo v tako velikem številu, da je bila velika »Unionova« dvorana pretesna. Počastili so koncert deželni predsednik baron Schwarz, dvorni svetnik Chorinsky, fml. Kusmanek, deželni glavar dr. Šusteršič, župan dr. Tavčar, deželni odbornik dr. Zajec, podžupan dr. Triller, mnogo častnikov itd. Vojaška godba pod vodstvom svojega kapelnika Christofa je živahno svirala in žela mnogo priznanja. Pogorelci dobe znaten čist dobiček. Vsa čast častniškemu zboru 27. pešpolka na tej lepi privedbi!

lj **Sinočnjega mirozova godbe gorskih polkov** se je udeležilo kljub slabemu vremenu mnogo občinstva vseh slojev. Godba se je ustavila pred deželnim predsedstvom, pred stanovanjem divizionarja ekselencje Kusmaneka, pred deželnim dvorcem, pred magistratom in pred knezoškofijsko palačo. Jutri bode od 4. do 6. ure popoldne koncert na civilnem strelišču, ob 8. uri zvečer pa v hotelu »Union« v korist mestnim revežem, kjer bode svirala godba 27. pešpolka. Priznati se mora, da je bil pri mirozovu vzoren red in se je občinstvo redarstvenim odredbam radovoljno pokoravalo.

lj **K tekmovalnemu streljanju.** Za časa tekmovalnega streljanja gorskih polkov bodo vozili vojaški avtomobili od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer od pošte do civilnega strelišča ter nazaj in se jih morejo poslužiti vsi gosti, ki se udeležujejo streljanja gorskih polkov. Vozili bodo vsake pol ure.

lj **Razstava šivalne šole za dekleta.** Ženski oddelk S. K. S. Z. in Katol. društvo za delavke imata svojo šivalno šolo, kjer se uče naša dekleta šivanja. Ta šivalna šola bo priredila razstavo, ki se vrši v dnevih od 19. do 22. maja. Namen šole je, nuditi zlasti revnim slojem priliko, da se priuče za gospodinjstvo potrebnega šivanja in ročnih del. Goji se pa tudi pletenje in umetno vezenje. Šola je trajala samo zimsko sezono; uspeh pouka in pridnosti učenek naj dokaže omenjena razstava, ki bo otvorjena v nedeljo 19. maja ob 10. uri dopoldne v »Ljudskem domu«, dohod po Lončarski stezi, in bo odprta vsak dan od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Vstop vsakomur prost.

lj **Šentjakobsko prosvetno društvo** priredi v nedeljo v »Ljudskem domu« zanimivo predstavo. Poleg pevskih točk za mešani zbor, damski troglasni zbor, dveh terni-solo se igra prvič v javnosti ljubek in podučen prizor »Naši palčki«. Prizor je zelo živahen in zelo komičen. Zlasti konec je nadvse učinkujoč. Glavna točka pa je petdejska dramatična legenda »Cvetka sicilijanska«, spisal dr. Jan. Ev. Zoré. Dejanja so kratka (povprečno po 10 minut) in zelo

Cesta vitezov v Rhodu.

živahna. Osebe dobro in dosledno karakterizirane. Iz škofovih zavodov, kjer se je pred štirimi leti prvič igrala ta igra z velikim uspehom, smo dobili prav krasne kostume. Začetek točno ob pol 8. uri in konec zanesljivo že ob 10. uri. Ker ima dvorana prav dobro ventilacijo, se ni bati vročine. Vstopnice se dobe v društvu in zvečer pri blagajni.

lj **Vinarsko rodoljubje.** Po »Jurjevanju« na ljubljanskem Gradu je pisal »Narod«: »Skoro vsa Ljubljana je romala včeraj k patronu sv. Jurju.« »Dan« je pa te romarje bolj natanko seštel in je prinesel poročilo: »Trideset-tisoč ljudi je bilo včeraj na Gradu... Sv. Jurij prinese naši šolski družbi zopet lep pomladanski prispevek.« Kakšen je li ta lepi prispevek? »Vrlo šent-peterska podružnica je dobila za razpečani narodni kolek in razglednice celih 11 K 80 vin., čisti dobiček jurjevanja je pa 292 K 85 vin., skupaj 304 K 65 vin. Trgovci Magdič je pri prodaji narodnih znakov napravil dobička še 8 K 75 vinarjev.« — Iskrena hvala požrtvovalnim damam in rodoljubnemu občinstvu! kliče »Slovenski Narod«. — Res, vredno je hvale to rodoljubno občinstvo, kajti na vsakega pride en vinar. Na Gorenjskem pa otroci, kadar gredo k »ofru«, nesejo vsaj po krajcarju.

lj **Za začasnega izvršujočega intendanta slov. dež. gledališča** je imenovalo »Dramatično društvo« g. Etbin Kristana. V predvčerajšnji tajni seji obč. sveta je g. Etbin Kristan predlagal za zastopnika občinskega sveta v intendanci prof. Reisnerja. Večina se na manjšino ni nič ozirala. To je treba konstatirati za slučaj, ako se bodo gospodje zopet kaj pritoževali nad deželnim odborom.

lj **Poročil se je** knjigovodja gosp. Lev Franke z gdčno Malči Globočnik.

lj **Peč okoli sveta.** Zglasil se je v našem uredništvu g. Alfred Melamed iz Rusčuka na Bulgarskem, ki hoče peš potovati v petih letih Rumunijo, Turško, severno Afriko, Srbijo, Avstro-Ogrsko, Nemčijo, Belgijo, Francosko, Italijo, Švico, Nizozemsko, Anglijo, Grško in Perzijo proti nagradi 10.000 frankov od turistnega kluba v Sredcu na Bulgarskem. Sredec je zapustil brez vsakih sredstev in se preživlja samo s prodajo svojih razglednic.

lj **Nogo si je zlomil** včeraj 18letni hlapec Franc Culhar s Poljanske ceste št. 58 pri g. Jerneju Kalanu, ko se je vozil s kolesom.

lj **Brat bratu odsekal prst.** 6letnemu Hermenegildu Suliču, sinu vdove kaznilničnega nadpaznika v Vegovi ulici št. 6, je njegov bratec Remigij odsekal prst, ko sta se igrala v drvarnici.

lj **Aretovan dezertir.** V Gradcu so aretirali od 27. infanterijskega polka v Ljubljani pobeglega infanterista Pavla Kutovca.

lj **Umrli so v Ljubljani:** Fr. Bolha, hlapec, 16 let. — Fran Gutnik, bajtar, 57 let. — Matija Kovač, dninar, 63 let. — Ivan Švigelj, branjevec, 63 let. — Jurij Skibar, krošnjar, 37 let. — Marijana Marn, posestnikova vdova, 49 let. — Jakob Kavčan, hišni posestnik, 74 l. — Silvester Lozej, rejenka, 3 mesece. — Vilibald Turk, sin sprevodnika južne železnice, 10 mesecev. — Marija Prudič, služkinja, 62 let.

lj **Mladi uzmovič.** Minoli teden so neki fantalini vlomili v barako v obližju prisilne delavnice ter pokradli več orodja. Mlade uzmoviče je policija že izsledila.

lj **Škratinka** naznanila se je v tednu od 5. do 11. maja v šestih slučajih. Od teh

je eden fujec v otroški bolnici, eden pa že zbolel pred tremi tedni; eden je brat že poprej obolelega otroka. Tekoči teden zbolel je dosedaj le en otrok iz dežele, ki je v deželni bolnici sprejet.

STRAŠEN ORKAN NA OGRSKEM.

Škode več milijonov. — Ubitih 20, ranjenih 68 ljudi. — Vihar odnesel 1548 hiš. — Podrta katoliška cerkev. — Cesarjev dar.

Stoliški podnačelnik v Maros-Vasarehlyju je ogrskemu notranjemu ministrstvu poročal, da je napravil strašen vihar, o katerem smo že splošno poročali, v Beresztelki 1.000.000, v Magyar-Peterlaku 500.000, v Petelu in Nikshazi po 100.000, v Jobbagytelki 50.000, v Abafaji in Radnotfali pa po 15.000 kron škode. Iz drugih občin, ki jih je vihar obiskal, še ni uradnih poročil. Iz Deesa poročajo, da je bilo ob viharju ubitih 17, smrtnonevarno ranjenih 16 in nevarno ranjenih 22 oseb. Vihar v obliki vrtnice je cele hiše, skupno 1548, dvigal in jih odnesel. Tudi na južnem Ogrskem je napravil vihar velikansko škodo. V Veredelki se je podrta katoliška cerkev in notarjevo poslopje. Tri osebe so bile ubite, tri pa nevarno ranjene. Škoda znaša več milijonov kron. Cesar je podaril ponesrečencem 80.000 kron.

DRUŠTVA.

Šišensko prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 19. t. m. dvoje predavanj, in sicer ob 10. uri dopoldne n ob 4. uri popoldne. Predava društveni blagajnik gosp. Lavoslav Puhar o zanimivem predmetu »Človek in alkohol«. Predavanje bodo spremljale krasne skioptične slike. Predavanje se vrši v društveni sobi v hiši (prej gostilna »Pri smreki«) in je vstopnina 20 vin., za otroke 10 vin.

Razne stvari.

Mesto na javni dražbi prodano.

Mesto Bry v Novem Južnem Wales-u je bilo te dni na javni dražbi prodano. Vse hiše razun vladnih poslopij, šol in cerkev, vsak košček zemlje je prišel na dražbo. Mesto je bilo lasti rodbine Hay, katera ga je imela skozi sto let v svoji oblasti. Mesto se je tekom let zelo razširilo posebno zaradi kupčije z mlekom, ki je cvetela v mestni okolici, a ostalo je vedno v rokah ene družine, dokler ni prišlo v last enega samega lastnika, ki je postal gospodar celega mesta. Dražba se je izvršila javno na mestnem trgu in prodalo se je okoli 8000 akrov sveta.

Boji s pariškimi apaši. Policija v Parizu je aretovala v sredo zvečer nekega tovariša apašev Garniera in Valleta, po imenu Mille, kakor tudi njegovo ženo. Da sta se mogla Garnier in Vallet tako dolgo skrivati policiji, je bilo mogoče samo na ta način, da sta si barvala lase in tudi drugače izpreminjala zunanost. Garniera je smatral, ko je najel vilo v Norgentu sur Marne, njen lastnik za kakega angleškega duhovnika. Govoril je tudi s tujim naglasom. Takoj, ko sta se zločinca naselila v vili, sta začela izpreminjati vilo v nekako trdnjavo, kakor pripoveduje Garnierova ljubica. Zabarikadirala sta vrata in napravila v zidove strelne li. ne. Potrjuje se vest, da so dovedle policijo na sled banditov ženski amateurni detektiv. Ze nekaj časa je najemala policija za bogat denar prostitutke, da izdajajo skrivališča banditov. Trem takim ženskam so plačali nič manj kot 12.000 frankov. Od zaprtih apašev pa se je posrečilo dobiti tudi naslove več sodrugov, ki jih bodo zaprli. Stanje policijskega inšpektorja Fleuryja, ki je bil pri napadu banditov Garniera in Valleta ranjen, je razmeroma povoljno, kakor tudi ostalih ranjencev. Policija je našla, kakor poročajo, pri truplih Garniera in Valleta načrte, iz katerih je razvidno, da sta bandita nameravala izvršiti nov bančni rop. — V vili Nogen so po zadnji bitki z apaši (glej Slovenca« dne 15. t. m., stran 3. in 5.) dobili v vili Nogen 300 navadnih patron, 4 revolverje, 12 samokresov, 600 velikih patron in eno bombo. Policija se boji, da sestavi ropar Bill, ki je pobegnil, novo roparsko tolpo, ki izvede tisti večji rop, ki sta ga že Garnier in Vallet nameravala. Bill je, kar se je dognalo, v zvezi z anarhisti, ki so pobegnili v Belgijo.

Povožen stotnik. Dne 15. t. m. zvečer se je vračal stotnik Gustav Schechta 33. pešpolka z neke vaje v Rab domov. Pri zaprtem železniškem prelazu se je pa splasil stotnikov konj in vrgel stotnika na tir, po katerem je privozil vlak. Stotnika je vlak povozil in ga smrtnonevarno poškodoval.

Umor in samoumor na gledališčnem odru v Jičnu. Slaba šala. Igralka Sudová je takoj, ko so praški listi dne 15. t. m. poročali, da je v Vujičinskem gledališču ustrelila igralka Wrbo, nato pa sebe, se podala v uredništva praških listov in z lastno osebo dokazala,

da še živi. Praški listi, po katerih smo tudi mi dne 15. t. m. (glej stran 6.) to vest posneli, popravljajo to poročilo in poročajo, da si je nekdo dovolil to neokusno šalo z listi. Sodijo, da so to storili kolegi Sudove, ki je proti še neznanemu povzročitelju te izmišljene novice vložila kazensko ovadbo.

Švedskega pisatelja Strindberga so dne 17. t. m. brez vsake slavnosti pokopali, ker je rajnik hotel priprosti pogreb.

Roparji z bombami porušili gostilno. Mrtvih osem ljudi. V okolici Harkova je oborožena roparska tolpa vdrla v neko gostilno, ubila gostilničarko in njenega otroka, nato pa z bombo hišo porušila. Vsled eksplozije je bilo 6 oseb ubitih. Roparji so odnesli vse seboj, kar so mogli pograbit.

Zakotni bankirji. Na Dunaju je več borznih pisarn, ki predvsem love svoje »interese« v provinci, kamor pošiljajo teden za tednom vsiljive »Stimmungs-Berichte«. Ne glede na to, da je igranje na borzi iz province — recimo — zelo nepripravno, je ta način pridobivanja odjemalcev nehoneten in židovsko vsiljiv, zatorej v koš z vsemi takimi poročili! Prihodnjič morda nekaj imen takih pisarn.

Prva privatna docentka na Ruskem. Na peterburškem ženskem medicinskem zavodu se je nedavno kot privatna docentka za kemijo habilitirala gđc. Kowalewska.

Delniško stavbniško društvo »Bosna« se snuje v Sarajevu. Društvo izda 2500 delnic po 100 K, tako da bo tudi manj premožnim krogom omogočeno udeležiti se podjetja. Z ozirom na veliko število novih javnih zgradb: šol, vojašnic, bolnic, sodišč itd., ki so deloma že v deželnem proračunu, kakor tudi z ozirom na splošen razvoj stavbarstva, je društvu zagotovljena lepa bodočnost.

— Odpreda poštnih pošiljatev za Turčijo. Vsled zabranjenega prehoda Dardanel je do nadaljnjega odpreda voznopoštnih pošiljatev za c. kr. poštne urade v Konstantinoplu — Dardanelah in Črnem morju čez Trst ustavljena. Tje namenjeni omoti se bodo prevajali le čez Konstanjo proti pristojbini, ki je odmerjena za to pot. Voznopoštne pošiljatev na avstrijske poštne urade v Tesaliji, Mali Aziji in Siriji se bodo odpredale le čez Trst. Pisma za Konstantinopel, turško obal Črnega morja in Tesalijo se bodo odpredala po suhem čez Konstantinopel oziroma Salonik, one za Smyrno čez Pirej. Odpreda pošte za turške poštne urade ostane neizpremenjena.

Štrašno maščevanje divjega lovca. V Chapellesu na Francoskem je prišel 20. t. m. v Dutailovo gostilno neki Laumann, ki ga je Dutail lani ovdal, da je lovil ribe, ne da bi jih bil smel loviti. Laumann je naročil kosilo in ko je pokosil, je rekel gostilničarju, kakor da se šali: »Kaj bi bilo, če bi ustrelil Vas in gosta, ki sedi pri mizi. Ali se nič ne bojite?« »Prav nič,« je odgovoril gostilničar. Takoj nato sta pa počila dva strela. Dutail in njegov gost sta ležala ustreljena na tleh. V pivsko sobo sta vsled streljanja prihitela gostilničarka in Dutailov sin. Laumann je nato še dvakrat ustrelil; gostilničarka se je zgrudila mrtva na tla, sin je pa smrtnonevarno ranjen. Laumann je pobegnil.

Roparji napadli in oropali v Rusiji železniški vlak. Več roparjev je med postajama Rovno in Berdyčow vdrla v vlak. Roparji so oropali poštni voz in odnesli nad 10.000 rubljev. Roparji so pobegnili.

200.000 zlatih frankov zamore za deti dne 1. junija t. l., kdor v korist »Slovenski Straži« kupi turško srečko na mesečne obroke po 4 K 75 vin.!

Krvavi boj za deklico; dva mrtva, sedem nevarno ranjenih oseb. V Cesignoli pri Cavi dei Tirreni so se spopadli sorodniki kmetov D'Amico in Trezza, ki sta hotela oba imeti eno deklico za ženo. Boj je bil hud in krvav. Streljali so eden na drugega z revolverji, puškami in samokresi. D'Amico in Trezza sta bila ubita, sedem nevarno ranjenih oseb so prepeljali v bolnišnico, lahko ranjenih je tudi več oseb.

Roparski napad na ekspresni vlak. Roparji z dinamitom razstrelili železniški voz in odnesli vrednosti za 825.000 kron. V bližini Hattieburga na progi New York—New Orleans je ustavil ekspresni vlak, da je dobil stroj vodo. Roparji so nato napadli vlak. Dva moža s krinkama sta splezala na stroj in zaklicala z revolverji v rokah strojevodji in kurjaču: »Roke kvišku!« Kurjača in strojevodja sta zvezala. Roparji so nato povezali vlakovodjo in sprevedniške. Potnikom so roparji klicali, da se naj ne boje za življenje in premoženje, samo prestrašiti se ne smejo poka, ki ga kmalu čujejo. Med tem so roparji razstrelili z dinamitom patrono železno blagajno, jo oropali, skočili na svoje konje in pobegnili. Odnegli so vredno-

sti v denarju in druge dragocenosti za 825.000 K.

— Obrtno strokovno razstavo za obdelovanje dragocenih kovin priredi »Obrtno pospeševalni urad« na Dunaju v času od 1. do 23. junija 1912 v svoji razstavnici dvorani na Dunaju, IX., 2, Michelbeuerngasse 10. Ker utegne biti ta razstava pomembna za nadaljni razvoj posebno zlatarske obrti v posameznih kronovinah, priporoča tukajšnji »Zavod za pospeševanje obrti«, da se je udeležijo tudi obrtniki iz Kranjskega, ki obdelujejo dragocene kovine. Interesentom, ki hočejo razstaviti svoje izdelke, se dovoljujejo razne olajšave, tako, da nimajo z razstavo nobenih posebnih stroškov. Natančnejša pojasnila daje pisarna »Zavoda za pospeševanje obrti na Kranjskem« v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22.

VOJAŠKA VPRAŠANJA.

»Neue Freie Presse« sodi, da bo Heinold zastopal Stürgkha celo poletno zasedanje. Če Lukacs doseže sporazumljenje z opozicijo, se začasno dovoli 136.000 rekrutov. A gotovo ni, če se iz te moke tudi napravi kruh. Ogrska vladna stranka namreč že računa z obstrukcijo in hoče pričeti z njo boj, ki se bo hitro vodil in če ne bo šlo drugače, končal tako, da razpuste ogrsko-hrvaški državni zbor.

RUSIJA SE OBOROŽUJE.

»Sabah« poroča, da so dobili rezervisti ruskega črnomoškega vojnega brodograja povelje, da naj bodo zasluga mobilizacije pripravljeni.

ULTIMATUM ALBANECV?

Iz Carigrada poročajo, da se je pretekli teden vršilo v Skadru tajno posvetovanje vseh albanskih poglavarjev, vstevši miridite, na katerem se je sklenilo, poslati porti pismen ultimatum, v katerem se zahteva, da se prizna Albaniji v teku dveh tednov avtonomijo, če ne si Albanci svojo neodvisnost izvojujejo z orožjem in bi tudi v potrebi ne odklonili inozemske pomoči. Vsi poglavarji so se zaprisegli, da ne odnehaajo od tega sklepa.

KNJIGOTRŽTVO.

— **Aprobirana srednješolska knjiga.** C. kr. ministrstvo za bogočastje in nauk je odobrilo slovensko srednješolsko knjigo »Logika kot splošno vedoslovje«, za šole napisal dr. K. Oswald. Tiskala in založila »Goriška tiskarna A. Gabršček«, cena vezani knjigi 2 K 50 v. Navedena knjiga se lahko vpelje po vseh srednjih šolah, po katerih se poučuje filozofska propedeutika v slovenskem jeziku.

Pet tednov v zrakovu. Spisal Jules Verne. Prevel A. Kos. Roman opisuje pettedensko vožnjo po zrakovu, z njo združene nevarnosti in opazovanja zemlje iz zračnih višin. Jules Verne je gotovo najzanimivejši svetovni pisatelj, iz njegovih povesti se pa mladina tudi veliko nauči, zlasti zemljepisja. Imajo pa njegovi romani redko tudi visoko нравno vrednost.

Stane vezano 3 K 80 vin.

: Naročajte „Slovenca“ :

Telefonska in brzojavna poročila.

BOLEZEN STÜRGKHOVA. — DRŽAVNI ZBOR. — RUSINSKI OBSTRUKCIJSKI GOVOR.

Dunaj, 17. maja. Bolezen ministrskega predsednika se je danes obrnila nekoliko na bolje, nikakor pa grofu Stürgkhu ne bo mogoče, tekom poletja voditi posle. — V današnji seji državnega zbora je naznanil dr. Silvester, da je minister Heinold pooblaščen, voditi posle namesto grofa Stürgkha ter je ob odobravanju zbornice želel ministrskemu predsedniku, da bi kmalu ozdravel. Nato je zbornica nadaljevala debato o izseljeniškem vprašanju in volitvi referentov. Rusinski poslanec Folis je govoril večurni obstrukcijski govor, ker Rusini niso zadovoljni s pogajanjmi, ki se vrše radi rusinske univerze. Nato je govoril češki socialni demokrat Nemec, za njim pa Heilingner.

IZ OGRSKEGA DRŽAVNEGA ZBORA.

Budimpešta, 17. maja. V današnji seji je predlagal grof Apponyi, naj se namesto brambne predloge postavijo na dnevni red druge predloge. Justh je napovedal najostrejši boj proti brambni predlogi. Ministrski predsednik je izjavil, da je vse storil, da bi omogočil Justhovi stranki drugo stališče, a samozvest vlade in večine ne pripušča, da bi si od manjšine pustila diktirati postave. (Odobranje.) Nato je bil Apponyjev predlog odklonjen z veliko večino. Ministrski predsednik je nato izjavil, da se mora brambna predloga hitro rešiti in da se z rešitvijo ne more več odlašati.

V GRADCU ODKRITA PONAREJALNICA DENARJA.

Gradec, 17. maja. Tu je policija aretirala 30 let starega Alberta Karolyja iz Raba in njegovo ljubimko, 28 let staro Teresijo Weidinger. V njunim stanovanju so našli popolno delavnico denarja in mnogo ponarejenega denarja po 1 K.

IZ VREMENSKE OPAZOVALNICE.

Dunaj, 17. maja. Vremenska opazovalnica naznanja: oblačno vreme, deževje, hladno, severozahodni močni vetrovi.

DEŽEVJE.

Dunaj, 17. maja. Tu danes silno dežuje, tako da je hoja po ulicah skoro nemogoča.

NEZGODA AVIATIK PRODAJA.

Reka, 17. maja. Ker v nedeljo aviatik Prodam vsled vetra ni mogel izvršiti natančenega poleta, je polet izvršil včeraj kljub temu, da je tudi včeraj pihal močan veter. Visoko je letel h goram proti Voloski; naenkrat je pa videlo občinstvo, da se vedno bolj spušča in naenkrat je izginil letalec občinstvu izpred oči. Med občinstvom je nastalo velikansko vznemirjenje. Posebno obupan je bil 80 letni aviatikov oče, ki je bil trdno prepričan, da se mu je sin ubil. V tem položaju je bilo občinstvo tri četrt ure. Nato je pa prišlo poročilo, da aviatik ni mogel premagati vetra, da se je spustil na morje, da se je aparat potopil, a aviatik da je živ. Kmalu nato se je ob burnih ovacijah pripeljal tudi aviatik, ki je bil ranjen samo na obrazu. Aviatik je letel k svojemu očetu, ga objel in poljubljal. Njegovi bratje so jokali veselja. 12.000 kron vredni aparat danes dvignejo iz morja.

NESREČA NA DONAVI.

Budimpešta, 16. maja. Včeraj so napravili s čolnom izlet po Donavi trije obrtniški učenci in dva uradnika tukajšnje električne družbe. Čoln se je izletnikom prevrnil. Utonila sta uradnik Albert Reichart in učenec Ed. Kreiser.

VELIKI GOZDNI POŽARI.

New York, 17. maja. V okolici Hamiltona so veliki gozdni požari. Sedem oseb je zgorelo, mnogo oseb je pa tako obdanih od ognja, da so izgubljene.

VELIK VLOM.

Genj, 17. maja. V pretekli noči so v avstro-ogrski konzulat vlomili tatovi in odnesli 5000 frankov. Skoro gotovo so vlomili tatovi, ki so nedavno vlomili v prodajalno nekega tukajšnjega juvelirja in odnesli dragocenosti za 350.000 frankov.

Naznanilo o sprejemu v kn.-šk. zavod sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1912-1913.

V kn.-šk. zavod sv. Stanislava se sprejemajo telesno zdravi in нравno nepokvarjeni mladeniči, zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršenih gimnazijskih študijah posvetili duhovskemu poklicu.

V šolskem letu 1912-1913 bo v zavodu osem gimnazijskih razredov. Gojenci dobivajo v zavodu vso oskrbo, namenu primerno vzgojo in pouk v obsegu in po načrtu, kakor to velejajo avstrijski šolski zakoni.

Za mladeniče iz ljubljanske škofije je cela plača 400 K na leto, za mladeniče iz drugih škofij pa 500 K. Plačuje se v mesečnih obrokih naprej, najprimernejše po poštinih čekih, ki jih daje zavod na razpolago. Nekoliko gojencev se sprejme tudi brezplačno ali po znižani ceni, kolikor to dopuščajo sredstva zavoda. Vendar morejo dotični gojenci to dobroto le tako dolgo uživati, dokler se je po svoji pridnosti in po svojem lepem vedenju kažejo vredne. — Šolnina se ne plačuje; le za prvi sprejem se plača pristojbina 10 K. Pri vsakoletnem sprejemu pa se plača 4 K za učila; vrhutega plača vsak gojenec 1 K za knjižnico.

Prošnjo za sprejem, naslovljeno na kn.-šk. ordinariat v Ljubljani, morajo vsi učenci osebno v spremstvu svojih starišev, oziroma njih namestnikov izročiti vodstvu zavoda. Na prošnje, ki bi jih učenci poslali po pošti ali po kaki drugi poti, pa sami ne bi prišli za časa k hišnemu vodstvu, bi se moglo le v izrednih slučajih ozirati.

Posebe je pripomniti:

1. Učenci, ki hočejo vstopiti v prvi gimnazijski razred, morajo oddati svojo prošnjo od 4. do 16. junija. — V ponedeljek 10. junija bo vodstvo zavoda sprejemalo prošnje v Ljubljani v kn.-šk. palači, v pritličju na desno, od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne; druge dni pa se sprejemajo prošnje v zavodu v St. Vidu. Prošnjo je priložiti: a) krstni list; b) izpričevalo o stavljenih kozah; c) izpričevalo o dovršeni ljudski šoli s pripomnjo, da se je

izdalo, Ker hoče učenec vstopiti v gimnazijo; d) izkaz o imetju, če prosi, da bi bil sprejet brezplačno ali po znižani ceni.

2. Ker se bo najbrže otvorila prihodnje šolsko leto vzporednica tudi v 2. gimn. razredu, bo mogoče sprejeti tudi nekoliko učencev, ki so na kaki drugi gimnaziji izvršili 1. gimn. razred. Taki prosilci naj oddajo svojo prošnjo, gimnazijska izpričevala in druge zgoraj naštet listine do osmega julija.

3. Kar zadeva starost prosivcev, se ne morejo sprejeti oni, ki bi morali iti na vojaški nabor pred osmim gimnazijskim razredom.

Kdor bi želel bolj natančnih pojasnil, naj se obrne do podpisanega vodstva.

V St. Vidu nad Ljubljano, dne 9. maja 1912.

Vodstvo kn.-šk. zavoda sv. Stanislava

ODKRITA REVOLUCIONARNA ORGANIZACIJA V RUSKI MORNARICI.

V vojnih pristaniščih Kronstadt in Helsingfors so odkrili med mornarji ruskega vojnega brodograja tajno revolucionarno organizacijo. Zaprli so več mornarjev.

Umrli dr. Karel baron Chlari.

SRBSKI POLITIK O VOJNI ZA TRIPOLIS.

Član srbske narodne skupščine, profesor na belgrajski visoki šoli, Perić, se je o italijansko-turški vojni izrazil tako - le: Ta vojna ni za mir na Balkanu tako nevarna, kakor bi bil sklenjeni mir. Tripolis je za Turško izgubljen. Pod geslom za celokupnost države bi došlo do vstaje proti mladoturkom. Ta revolucija bi izzvala na vojno krščan. države. Potem bi za Srbijo nastala potreba, da se čim bolj približa Avstro-Ogrski in si zagotovi njeno pomoč. Na vsak način bi morala Srbija dati nekatere koncesije v trgovsko-politični smeri. Za dokaz svoje lojalnosti bi mogla Srbija z Avstro-Ogrsko skleniti carinsko zvezo. Na ta način bi bili srbski interesi bolje zasigurani nego s zdaj z radikalno rusofilsko politiko.

SMEŠNICE.

Moderno.

Gospa A.: »V katero zdravilišče ste pa letos namenjena, milostiva?« — Gospa B.: »Oh, letos bomo pa ostali doma; nismo nič prav pri zdravju.«

Stvar poklica.

Prvi lopov: »Kaj, ti Pepe, pelješ svoje otroke vsak teden dvakrat v kinematograf? Ali ti ni žal denarja?«

Drugi lopov: »Ej! Kadar gre za to, da se morejo kaj naučiti za svoj poklic, ne gledam na par vinarjev!«

Slikarjeva žena.

»Nedavno je naslikal moj mož pokrajino »Dobrava v juliju«. Dobila sem samo od tega, ker sem jo gledala, vročinske mozolje po obrazu.« — Prijateljica, drugega slikarja žena, odgovori: »Kaj to! Ko je moj mož slikal vihar na morju, sem dobila kar morsko bolezen.«

DANSKI KRALJ FRIDERIK VIII. UMRL.

Danski kralj Friderik VIII. je torej umrl v torek zvečer ob 10. uri na cesti, ko je šel na sprehod. Ker je bil popolnoma meščansko oblečen, ga tudi policaj, ki ga je ulovil v svoje roke, ko ga je srčni mrtvoud zadel, ni spoznal, ampak so šele v bolnišnici prišli na to, da je mrtvec danski kralj. Friderik je imel sploh to navado, da je rad potoval čisto nepoznan. Tako se je mučil skoro vsako leto tudi na Dunaju, kjer si je mesto ogledoval. Vladal je komaj šest let od 29. januarja 1906 dalje. Kralj je dočaka starost 69 let. Nekaj posebnega so bili njegovi ministri. Leta 1908. je finančni minister Alberti sam priznal, da je poneveril 15 milijonov kron, na-

kar ga je sodišče zaprlo. Potem je prišlo na vrsto precej socialistično pobarvano ministrstvo, ki je od kralja doseglo odlok, s katerim so se odpravili vsi častni naslovi, odlikovanja, dostojanstva in uniforme ministrov. Ministri sami so izjavili, da ne sprejmo nobenega odlikovanja, še manj, da bi koga za odlikovanje priporočili. Za časa njegove vlade je dobila Danska tudi nov proporcni občinski volivni red, po katerem volijo tudi ženske. Njegov naslednik je njegov najstarejši sin Kristijan X., star 42 let; za ženo ima vojvodinjo meklenburško, Aleksandrino, sestro žene nemškega prestolonaslednika. Norveški kralj, Haakon VII. je njegov brat. Mrtvega danskega kralja so prepeljali v Kodanj. Pogreba se najbrže tudi nemški cesar udeleži.

ANGLEŠKO OBOROŽEVANJE.

V sredo zvečer je na banketu angleških gradilcev ladij prvi lord angleške mornarice, Churchill, izjavil: Vsaki mesec se pomnoži strašno oboroževanje. Zato bom tudi letos prisiljen zahtevati, da mi parlament dovoli več vojakov, denarja in vojnega materiala. Sposobni smo zdaj in v bodočnosti vzdržati nadvlado na morju. Z diskrepcijo, zmernostjo in odkritostjo brez predsodkov je verjetno, o tem sem prepričan, da v naši dobi ne doživimo vojske. O »miroljubnem«
Churchillovem govoru sodi Standard: Mirovna oljkova vejica ni še nikdar tako strašno izgledala...

Modni salon
Ivane Schiller
Sv. Petra cesta 31

priporoča 1020

slamnike vseh vrst.

Izvršuje vsa popravila. — Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zahvala.

Povodom bridke izgube naše preljube matere, sestre, tašče in tete, gospe

Karoline Werli

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem najiskrenejšo zahvalo za izražena sočutja, za krasne vence in za častno spremstvo k zadnjemu počitku. Izrečno se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, gospodom pevcem, gospodom uradnikom, slavnemu učitelstvu, slavnemu cerkniškemu „Sokolu“ in slavnemu gasilnemu društvu.

Cerknica, dne 16. maja 1912.

1596

Žalnoči ostali.

Zahvala.

1594

Povodom boleznin in nepričakovane smrti nepozabne soproge in matere, gospe

Ane Pogačnik

izrekamo vsem prijateljem in znanecem najtoplejšo zahvalo za izkazano sočutje ter mnogobrojno spremstvo na poslednji poti. Posebno pa izrekamo najiskrenejšo zahvalo častiti duhovščini in vsem darovalcem vencev.

Ljubljana, 17. maja 1912.

Žalnoči ostali.

Dekle šivilja, želi vstopiti v

kako manufakturno trgovino, kjer bi se po možnosti tudi v trgovstvu izučila. Naslov pove upravnistvo „Slovenca“ pod šifro 119. 1593

Finii, zelo ceni, modni

DAMSKI SLAMNIRI

se dobijo pri g. l. Podboju p. Sv. Petru v Ljubljani, tudi žalni, vel. zaloga itd. 1462 **Tovarnar.**

Velotrgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki **ANTON KOLENC, CELJE, Graška cesta številka 22.**

Prazen je izgovor, da se mora blago kupovati pri tujcih, ker Vam nudi domača zgoraj imenovana velotrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim špecerejskim blagom, tako, da zamore popolnoma ustreči zahtevam cenjenih gosp. trgovcev proti vsaki konkurenci, o čemur se lahko svakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim poizkusom in prosim za mnogobrojen obisk. Velečastitim gospodom duhovnikom ponudim voščene, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadilo za cerkve.

Kupujem tudi vsakovrstne deželne in druge pridelke kakor oves, pšenico, suhe gobe, fižolj, seno, orehe, vinski kamen itd. sploh vse po najvišjih dnevnih cenah. Kupim tudi vsakovrstne vreče, ter petrolejske in druge sode.

Cenjenim kmetovalcem naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstna poljska in vrtna semena za neseljive kaljivosti, kakor pravo francosko lucerno, domače deteljo, travo, ter čebulček, fižol in krompir za sadit bel, rumen ali rožen. Za krmljenje živine imam v zalogi riževno moko in otrobe v ceni od 9.— do 15.— Kron 100 kg. 2973

Poštne naročila se izvršujejo z obratno pošto.

A. Černe, Ljubljana Cegnarjeva ulica 8.

Poveča slike v olju na platno

po vsaki fotografiji, umetniško dovršeno. V velikosti, doprsko 30x40 cm za K 24.—
" " " 40x50 cm " " 30.—
" " " 50x90 cm " " 45.—
i. t. d. — Drugi način, kakor celo ali do kolen, malo dražje. Način slikanja je že naznanjen k patentu. — Restavriram tudi stare slike v skrbno umetniški tehniki. Dosedaj fotografiji v navadni izdelavi niso mogli ceneje delati. Za popolno sličnost po fotografiji se garantira za vsako sliko.

Proda se, šele pet let stara in še 13 let prosta davka **VILA**

1591

s sadnim in zelenjadnim vrtom v zelo mirnem kraju blizu nove obrtne šole v Ljubljani, zlasti pripravno za onega, ki ljubi mir. — Vila je enonadstropna in ima dve stanovanji po tri sobe in pritlikline, z ugodnimi plačilnimi pogoji. — Ponudbe sprejema upravnistvo „Slovenca“ pod šifro „MIRNI DOM“.

Peki, pozor!

Naprodaj je v lepem kraju Gorenjske

hiša z zelo pripravno pekarijo

Ker pride poleti veliko tujcev in radi vsakdanjega prometa pri sodnji in davkariji bi bila zelo potrebna ta obrt. Več se izve pri upravi „Slovenca“ pod „štev. 1587“. 1587

po vseh kombinacijah na poljubno število let. Istotako plačanje starih dolgov in zjedlnjenje v novo posojilo pod mnogo ugodnejšimi pogoji. Diskretno in kulantno posredovanje. Dopisi na **CIRIL GLOBOČNIK**, nadzornik nizozemske zavarovalnice, Ljubljana, Elizabetna cesta 4. Prošnje samo pismeno. 1421 (Za frankature naj se priloži znamk za 30 vin.)

Posojila

Izdaja konzorcij „Slovenca“.

Tisk: „Katoliške Tiskarne“.

Odgovorni urednik: Miha Moškerc.

St. 11486

OKLIC.

Od 17. do 24. maja t. l. se vrši v našem deželnem stolnem mestu **tekmovalno streljanje**

c. kr. gorskih polkov.

Bela Ljubljana visoke goste in vse tekmovalce, ki jo pri tej priliki počaste s svojim obiskom, kar najpristrčneje in najtopleje pozdravlja.

Da pa tudi na zunanji način damo izraza veselju, da bomo imeli v svoji sredi toliko ljubih gostov, prosim častito meščanstvo, naj blagovoli za čas teh slavnostnih dni **okrasiti svoje hiše z zastavami**, kakor sem tudi naročil, da se razobesijo zastave na vseh mestnih poslopjih. 1561

V Ljubljani, dne 13. maja 1912.

Župan:

Dr. Ivan Tavčar l. r.

Priporoča se domača najnovejša **konfekcijska trgovina**

Maček & Komp.

Franca Jožefa cesta štev. 3.

Sprejemajo naročila po meri ter se izvrše točno in solidno.

1183

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba.

Najnižje cene.

1585

Dražbeni oklic.

E 1710/13
2

Prodalo se bode dne 23. maja 1912 dopoldne ob 9. uri v Ljubljani Mestni trg štev. 10 in Dolenjska cesta štev. 8 na javni dražbi:

različna železnina, registrirna blagajna, prodajalniška oprava.

Predmeti se smejo ogledati dne 23. maja 1912 med 9. do pol 10. uro dopoldne v navedeni hiši.

C. kr. okrajno sodišče

v Ljubljani, odd. V., dne 1. maja 1912.

Išče se

spreten strojnik

ki razume tudi

= akumulacijo =

za večje tovarniško podjetje v Ljubljani.

Ponudbe na upravo lista pod **„Strojnik 1590.“**

1590 3

1598

Razglas za dobavo drv.

St. 1586S.

Mestni magistrat ljubljanski potrebuje za kurjavo svojih uradnih prostorov in od njega oskrbovanih zavodov

800 kubičnih metrov zdravih, suhih bukovih drv

in sprejema za dobavo istih ob uradnih urah pismene ponudbe

do 30. maja 1912.

Dobavo drv bo izvršiti do 15. avgusta 1912.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 11. maja 1912.

Župan:

Dr. Ivan Tavčar, l. r.